

Universitas anmelder
KORONAHVERDAGEN

Anmeldelser s. 18–19

Er kvinnebevegelsen
ekskluderende?

Nyhet s. 14–15

MILITÆRKUPPET I MYANMAR:
«You messed with the
wrong generation»

Utenriks s. 12–13

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 3, årgang 75

www.universitas.no

torsdag 4. mars

Siri (25) er ferdigstudert om halvannet år:

**— SHIT,
HVA SKJER
DA?**

**Flere enn én av tre studenter ser mørkere på jobbutsiktene nå
enn før pandemien — med god grunn, mener forsker.**

Nyhet s. 4–5

MENINGER

Redaktør: Pernille Solheim
psolhe@gmail.com 951 10 941

Nyhetsleder: Mylena Kifle
mylenakifle@live.no 974 83 042

Fotosjef: Henrik Follesø Egeland

Desksjef: Synne Hellevang

Nettredaktør: Endre Ugelstad Aas

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Etterlysning: Vaksine mot ledighet

Som byrådsleder Ramond Johansen har påpekt, har pussige ord som «R-tall», «kohort» og «ringtiltak» det siste året funnet sin plass i vårt hverdagsvokabular. Også konsepter som permittering, dagpenger og ekstralån har blitt langt mindre fremmede for den gjengse student, og det er lite som tyder på at de vil forsvinne fra virkeligheten vår i takt med pandemien.

En undersøkelse Sentio har gjennomført på vegne av Universitas og Norsk studentorganisasjon (NSO) viser at mange studenter er smertelig klare over at den nye fremtiden er usikker: I denne ukens utgave kan du lese at 38 prosent av studenter ser mørkere på jobbutsiktene sine nå enn de gjorde før pandemien. Og det har de god grunn til å gjøre, bekrefter professor ved Norges Handelshøyskole Kjell Gunnar Salvanes.

Det siste året har vist oss at studenter og unge kommer dårlig ut av kriser på kort sikt. Samtidig har historien lært oss at det er de unge som også på lengre sikt kommer dårligst ut av det. Som følge av finanskrisen i 2008 og den påfølgende eurokrisen er arbeidsledigheten blant unge i flere europeiske land fremdeles høy. Mens ledigheten i den greske befolkningen i 2019 lå på rundt 19 prosent, var den blant unge grekere på hele 40, ifølge NTB.

Historien har lært oss at det er de unge som på lang sikt kommer dårligst ut av økonomiske kriser

Pandemien har snart vart i et helt år. Likevel er håndteringen av den på mange måter forbausende korttenkt. Når man i motsetning til andre permitterte arbeidstakere oppfordrer studenter til å ta opp ekstralån for å komme seg gjennom krisen, for eksempel, glemmer man å ta høyde for at studentene på lengre sikt mangler noe vesentlig som andre permitterte arbeidstakere har: nemlig erfaring. En undersøkelse gjennomført av NHO i oktober viste at nyutdannede og søkere uten erfaring stiller dårligere hos fire av ti bedrifter enn de gjorde på samme tid året før.

– Det viser hvordan vi i verste fall risikerer å miste en hel generasjon av ungdom ut i permanent ledighet, sa NHO-direktør Ole Erik Almlid da til NRK. Risikoen permitterte fulltidsansatte løper for permanent ledighet, er langt mindre enn den er for studenter. Likevel er det studentene som i årene som kommer, blir sittende igjen med regningen. Over halvparten av spanjoler mellom 25 og 29 år bor fortsatt hjemme hos familien, mer enn ti år etter finanskrisen. Det hadde vært direkte uklokt å anbefale denne generasjonen spanjoler å ta opp mer lån i 2008.

Da pandemien i mars i fjor for alvor begynte å tukle med tilværelsen vår, var det forståelig at vi som et samfunn i sjokk tenkte kortsiktig og tydde til midlertidige løsninger. Tolv måneder senere er det på høy tid at vi løfter blikket for å sikre at «generasjon isolasjon» ikke blir en tapt en. Det finnes ingen vaksine mot arbeidsledighet. Fremover bør dugnaden derfor i langt større grad handle om å få økonomisk sikret og sysselsatt landets unge.

Daglig leder: Jone Trøvåg
j.v.trovag@universitas.no 91 57 39 67

Annonseansvarlig: Geir Dorp
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Nettside: www.universitas.no

Dere må ikke sove, studentledere

Mens studentene kjempet seg tilbake til lesesalene, var visst studentlederne skulkesyke. Her er deres anmerkning.

Kommentar

Ellen Oftedal Schwencke,
journalist i Universitas

Etter nesten en måned med hjemmestudier kunne vi torsdag 18. februar omsider trække våre sko på universitetets lesesaler.

Veien dit var lang og kronglete. I flere uker hadde studentene ropt høyt om hvor absurd det var å holde lesesalene stengt etter at butikker, kafeer og biblioteker fikk åpne igjen. Lesesalenes betydning ble illustrert gjennom flere leserbrev og kommentarer, blant dem Universitas, skrevet og delt av fortvilte studenter. Etter at budskapet hadde sirkulert rundt i det offentlige ordskiftet en god stund, våknet heldigvis regjeringen. De som fortsatt lå og sov, var våre øverste studentpolitikere. Selv ikke et hylekor fra studentene så ut til å vekke dem.

Det er lett å glemme at vi har studentpolitikere. Vi må minnes på at de tross alt er våre folkevalgte i vårt studentdemokrati. I denne spesielle tiden er det ekstra viktig at studentene har noen å lene seg

på, og vanligvis er Norsk studentorganisasjon (NSO) et stødig organ. Det burde de være, etter som de også er studentpolitikkenes øverste. Deres oppgave er å ivareta og fremme studentenes interesser og rettigheter på landsbasis. Vi har tidligere sett hvordan Andreas Trohjøll, leder i NSO, har stått i bresjen for ny økonomisk krisepakke til studentene. Det skal han få applaus for. Men så er det også andre ting enn penger som er viktig for studentene: å ha et sted å faktisk studere.

Det er underlig at Trohjøll lot studentene stå i denne kampen alene. Studiebarometeret som nylig ble publisert, viser at fire av fem studenter ikke har tilgang på et egnet fysisk sted å jobbe. Det kom ikke som noen overraskelse. Da hjelper det fint lite med noen beskjedne Twitter-meldinger fra Norges mektigste studentleder. Trohjøll burde ha mer rygggrad enn som så. Sist jeg sjekket, er han ikke mediesky. Kanskje er han redd for Folkehelseinstituttet? Vi så hvordan regjeringen valgte å tviholde på FHIIs tiltaksanbefalinger etter de første lettelsene. Slik avverget de også all kritikk. Men regjeringens øvrige koronapolitikk er ikke blind FHI-nikking. Det er snarere den offentlige

Hvis studentlederne tror de kan glimre med sitt fravær, forblir de konger og dronninger i sitt eget luftslott

Arkivaren

Musesyke

At det kan tære på både kropp og psyke å studere, er intet nytt. I 1994 skrev Universitas om en kroppslig plage av moderne art: musesyke, et resultat av belastningsskader i håndleddet. Mens R-tallet varierer, er studentenes høye skjermtid konstant. Det er derfor lite som tilsier at forekomsten av slike digitale plager har blitt mindre. Så her sitter vi da, med musearm og firkantede øyne, mens vi drømmer om ergonomiske stoler, musematter og databriller.

Universitas onsdag 9. mars 1994

Høyre fot først, så venstre ... eller hvordan var det nå igjen?

Trappa ned mot Universitetsbiblioteket på Blindern har skapt hodebry for studenter i flere tiår. Du vet den med trappetrinn som krever at du har på sjumilsstøvler. I 2001 spurte Universitas studenter om deres taktikk for å forsere trappetrinnene. For noen var løsningen å ta sykkelen fatt, andre unngikk hele problemet og gikk en omvei gjennom kafeen eller bokhandelen. Blant studentene var det uenighet om det dreier seg om en 3–2-stegs-trapp eller 2–2. Studenter, altså. Er det ikke det ene, så er det faen meg det andre.

Universitas Magasinet mars 2001

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

debatten som former de store politiske vurderingene, som hvilke avveininger som må tas, og hvem som burde prioriteres. Uten offentlig debatt mister tiltakene sin legitimitet: I februar var det kun 35 prosent av folk mellom 16 og 24 år som støttet tiltakene, ifølge Helsedirektoratets befolkningsundersøkelse.

Det er rimelig å forvente at studentene tar FHI's anbefalinger på alvor. Til gjengjeld forventer vi at de politiske beslutningene som angår oss, er berettiget ut fra hvordan smitteverntiltakene har fungert på campus, og hvordan vi jobber. Det forutsetter at studentlederne tør å forme den politiske diskursen på studentenes vegne. Slik får regjeringen et sterkere alibi for tiltakene de iverksetter. Studentenes tillit til dem styrkes deretter.

Det er åpenbart vanskelig å nå gjennom

til den øverste makteliten, men det er heller ikke umulig. Fordi smitteverntiltakene denne gangen gikk hardest ut over Oslos studenter, ville det vært fruktbart for NSO å alliere seg med Oslos studentparlament og Velferdstinget i Oslo og Akershus. For eksempel kunne de fremmet studentenes sak gjennom å arrangere en felles pressekonferanse. Der kunne de ha formidlet studentenes behov og krav på en tydelig måte til regjeringen. Det ville minnet om hvordan arbeidslivets fagorganisasjoner fungerer som talerør for arbeidstakerne. Slik utfordrer de arbeidsgivere og lovgivere til å se utenfor sin egen boble.

Ut fra NSOs mandat er de på mange måter studentens fagorganisasjon. De er vår forbindelse inn til maktens korridorer. Da nytter det ikke å vente med å si noe høyt først når FHI endrer syn. Når studentenes statsråd, Henrik Asheim,

ikke bringer studentstemmen til forhandlingsbordet, er det desto viktigere at våre folkevalgte stiller på jobb. Hvis studentlederne tror de kan glimre med sitt fravær, forblir de konger og dronninger i sitt eget luftslott.

Selv om lesesalene er åpne igjen, må vi jobbe for at studentstemmen kommer frem også i fremtidige diskusjoner. Studentene er tilsynelatende en gruppe det er enkelt å legge under lettvinne tiltak. Vi er for eksempel den eneste gruppen som selv må finansiere egen krisepakke, og vi havner stadig mellom de to stolene «barn og unge» og «fullvoksne arbeidstakere». Det er en konsekvens av at studentene ikke har fått tatt plass i offentligheten slik vi burde. Våre mektigste studentpolitikere er nødt til å være mer på ballen før studentene ser seg nødt til å ta kampen alene.

debatt@universitas.no

Historiske skråblikk av
Anna «Gravern» Krokene

Øyeblikket

av Mah Cum Mah

Grå stær: Farfar drev med treskjæring.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Susanne Fernløf Arntzen
Madeleine Åbyholm
Caroline Vestsbogen
Synne Hellevang

DESKJOURNALIST:

Anna Krokene

KORREKTURSJEF:

Aksel Rogstad

Universitas støttes av
Velferdstinget, som står uten
redaksjonelt ansvar.

NYHET

nyhetsredaktør: **Mylena Kifle**
mylenakifle@live.no 974 83 042

Korona gjør studentene

Tilbake til studiene: Pandemien gjorde at musikkstudent Siri Solheim droppet frilanslivet til fordel for masterstudium.

38 prosent av studenter sier de ser verre på jobbutsiktene sine nå enn før korona. Det har de god grunn til å gjøre, ifølge forsker.

Jobbmarked

tekst Guro Aasaaren og Sara Sofie H. Tallaksen
foto Kristian Trana

– Jeg er kjempebekymret for jobbutsiktene mine, mye mer bekymret enn jeg var før pandemien, forteller student ved Norges mu-

sikkhøgskole Siri Storheim (25).

Storheim fullførte en bachelor i utøvende musikk ved høyskolen i 2019. Nå er hun tilbake på skolebenken for å ta en master, etter et år som frilanser. Året med frilansing fikk nemlig en brå stopp. Da Norge stengte ned for snart ett år siden, forsvant alle jobbene

hennes. Storheim beskriver det å kunne gå tilbake til studiene som en redning.

– Utover høsten bare tenkte jeg «herregud, om jeg ikke hadde begynt på denne masteren, så hadde det vært helt krise».

Samtidig legger hun ikke skjul på at livet som student i dag bringer med seg noen ekstra bekymringer.

– Her er det veldig få som går ut i en fast eller full stilling, selv om man har statistikk på at de aller fleste får relevant arbeid etter at de er ferdige. Men de neste par

årene kan det bli veldig annerledes, forteller Storheim.

Det er hun ikke alene om. En undersøkelse utført av Sentio på vegne av Norsk studentorganisasjon (NSO) og Universitas viser at 29 prosent av norske studenter ser verre på jobbutsiktene nå enn før korona. Ni prosent svarer at de nå ser mye verre på jobbutsiktene sine.

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2020.

Hvordan ser du på jobbutsiktene dine nå, sammenlignet med før koronautbruddet?

- + Mye bedre 3 %
- + Bedre 8 %
- + Som før 50 %
- + Verre 29 %
- + Mye verre 9 %

Kilde: Undersøkelse utført av Sentio på vegne av Norsk studentorganisasjon og Universitas

bekymret for fremtiden

ofret mye under pandemien, og mener det er viktig at vi snakker om dette i tiden fremover.

– Jeg tenker det er viktig at både landets politiske ledelse, institusjonene og ikke minst arbeidslivet kjenner til disse tallene og vet hva slags generasjon som nå kommer ut av studiene under pandemien. Slik kan man ha et fokus på hvordan man kan få disse inn i arbeidslivet.

Jeg tror at utdanningsinstitusjonene virkelig må gå inn å ta vare på den tapte generasjonen, koronastudentene

Risikabel bransje

Storheim visste at det å studere musikk sannsynligvis ikke ville føre til en trygg og fast jobb. Hun ante imidlertid ikke at arbeidsmarkedet skulle bli så tøft som det er i dag.

– Alle vet jo at det er en risikabel bransje, det er jo alle kreative bransjer, og frilanslivet var jo veldig skjørt før pandemien inntraff også. Men jeg tror mange har fått litt sjokk over hvor risikabelt det faktisk er, sier Storheim.

Selv om hun fikk seg en støkk da jobbene forsvant og kulturlivet ble nedstengt, valgte hun likevel å gå videre med utdanning innenfor musikk. Samtidig forteller hun at hun har vært inne på tanken om å endre retning.

– Jeg tenker jo på den høsten når jeg står ferdig om halvannet år, og er sånn «shit hva skjer da». Så jeg vurderer mer enn noen gang på å skaffe meg flere ben å stå på.

Når Universitas spør Storheim om hva som motiverer henne til å fortsette, er svaret tydelig:

– Det er jo kunsten og musikken. Vi må spille musikk, det er derfor vi er her.

Pågang på Karrieresenteret

32 prosent av studentene ved Universitetet i Oslo (UiO) svarer at de ser verre på jobbutsiktene nå enn før pandemiens utbrudd. Gisle Hellsten, leder for Karrieresenteret ved UiO, mener studentenes bekymring er berettiget.

– Jeg tror at vi skal gi de 32 prosentene helt rett i at arbeidsmarkedet nå er dårligere enn det var før pandemien. Det ville være tulle å si noe annet. Vi ser jo at det er en arbeidsledighet på over syv prosent i Norge. Det er dobbelt

så høyt som før pandemien, sier Hellsten.

Han kan også fortelle at det er flere studenter som søker hjelp hos karrieresenteret nå enn før pandemien.

– Det har økt ganske mye i antall studenter som deltar på kursene våre det siste året – veldig mye, faktisk. Det betyr jo at det er flere studenter enn før som tar det å søke jobb på alvor og forstår at det å søke jobb er en jobb i seg selv.

Siri Storheim, masterstudent ved NMH

Selv om det er nedgangstid, mener Hellsten at det fortsatt finnes muligheter for å få seg jobb, men at det krever mer av studentene i søknadsprosessen.

– Det krever kanskje at man jobber enda bedre med cv, søknad og kommunikasjon med arbeidsgivere. At man er enda mer kreativ og på hugget med å finne ut av hvor det er muligheter, sier Hellsten.

– Det er kjempeviktig å ikke gi opp håpet og tenke at det ikke er noe vits å søke noen jobb engang. Det mener jeg ville ha vært helt feil konklusjon.

Langvarige konsekvenser

Professor ved Norges Handelshøyskole Kjell Gunnar Salvanes har forsket på nyutdannede som kommer inn på arbeidsmarkedet i økonomiske nedgangstider, og ser noen tydelige tendenser. Han mener at studenter har en reell grunn til bekymring for fremtidig arbeidsliv.

Det er kjempeviktig å ikke gi opp håpet

Gisle Hellsten, leder for Karrieresenteret ved UiO

– Det vi fant i våre studier, er at de som gikk inn i arbeidslivet i nedgangstiden, hadde mellom fem og ti prosents reduksjon i lønn også over lang tid.

Et presset arbeidsmarked kan nemlig føre til at nyutdannede tar jobber som ikke passer helt til kvalifikasjonene de faktisk har. Dette kan gå utover den videre

Forstår studentene: Gisle Hellsten, leder for Karrieresenteret ved UiO, deler studentenes bekymringer rundt fremtidig arbeidsmarked.

kompetanseutviklingen.

– Det vi tror, er at når man som nyutdannet kommer inn i en jobb som ikke passer helt til kvalifikasjonene, så vil personen lære mindre. Dette fører til at kompetansen blir degradert over tid.

Salvanes mener det er et lurt trekk å satse på utdanning eller videreutdanning når samfunnet er inne i en økonomisk nedgangstid.

– Da får man utsatt det å komme ut i arbeidslivet i dårlige tider, samtidig som man får kvalifisert seg mer.

Den tapte generasjonen

Student Storheim forteller at de inngripende tiltakene går utover kvaliteten på studiet, noe hun tror kan føre til at studenter ikke føler de sitter igjen med kvalifikasjonene de hadde ønsket seg.

– Nesten alt vi gjør, er jo praktisk, og det er veldig, veldig få prosent av utdanningen du kan

overføre til noe digitalt, forklarer Storheim.

Siden Storheim fikk opparbeidet seg erfaring gjennom tiden hun jobbet som frilanser, er hun enda mer bekymret for studentene som startet utdanningen under pandemien.

– Om dette hadde skjedd, si på andre året av min bachelor, så kan jeg se for meg at jeg hadde fått veldig mye mindre ut av den, sier Storheim.

For å møte studentene mener hun det er viktig at utdanningsinstitusjonene har fokus på studentenes ve og vel.

– Jeg tror at utdanningsinstitusjonene virkelig må gå inn og ta vare på den tapte generasjonen, koronastudentene, spesielt de som har begynt i pandemien. Mange har det utrolig vanskelig både sosialt og faglig, på flere utdanninger.

Bekymringsverdige tall

Leder i NSO Andreas Trohjelld mener at man må ta tallene som kommer frem i undersøkelsen, på alvor.

– Det er 38 prosent som sier de ser verre eller mye verre på jobbutsiktene nå sammenlignet med før koronautbruddet. Generelt ser jeg at studenter er bekymret for videre karriere og fremtidsutsikter, og det har jeg stor forståelse for, sier han.

Trohjell tror at dagens arbeidsmarked, med mange permitterte og høy arbeidsledighet, er med på å skape usikkerheten. Han peker på at studentene og unge også har

Professorens dom: – Å flytte slik som situasjonen er no, er ein for stor risiko. Det er klokt å la vere, seier professor Raino Malnes.

ARKIVFOTO: HENRIK FOLLESØ EGELAND

REDD FLYTTING VIL GÅ UTOVER UNDERVISING: – Studentane er allereie i ein vanskeleg situasjon

Undervisarar ved SV-fakultetet ved UiO meiner studentane har lidd nok, og vil ikkje at flytting og oppussing skal gå utover dei.

SV-fakultetet

tekst Sunniva Grimstad Hestenes

– Det er uklokt å flytte i den situasjonen vi finn oss i no. Det burde leggst på is, for når vår arbeidssituasjon blir dårleg, vil det kunne gå utover studentane, seier professor i statsvitskap ved Universitetet i Oslo (UiO) Raino Malnes.

I desse dagar gjer universitetet klart til oppussing av Eilert Sundts hus – og dermed flytting av tilsette. Ifølgje heimesidene til UiO står det at delar av bygget skal pussast opp i 2021–2022.

Nokre undervisarar ved Det samfunnsvitskaplege fakultet er misnøgd med at flyttinga går som planlagt i ei tid med ny nedstenging av Oslo og auka smittetal, der allereie digital undervising er vanskeleg nok.

Malnes seier at om flyttinga tar tre veker, vil ikkje dei kunne ha digitale førelesingar frå kontora sine.

– Mi erfaring med Zoom-undervising heimefrå er dårleg. Utstyret eg har på kontoret, er betre enn det eg har heime, seier han.

Førsteamanuensis i statsvitskap ved universitetet Karin Dokken er einig med Malnes.

– Studentane kjem til å lide under dette, seier ho og legg til: – Studentane lid nok frå før om ikkje dette skal gå utover dei også, seier Dokken.

Difor vil nokre tilsette utsetje flyttinga til juni, for då er undervisinga og eksamenar over.

Ope landskap

Dei tilsette blir flytta til eit ope kontorlandskap i Nydalen medan oppussing føregår. Dette

meiner Karin Dokken er problematisk.

– Vi får jo ikkje hatt digital undervising frå ope kontorlandskap. Vi får heller ikkje hatt vanlege studentsamtalar. Dette er mangelfullt og kritikkverdigg, seier Dokken.

Raino Malnes meiner det opne kontorlandskapet vil gjere arbeidsforholda deira vanskelegare.

– Studentane er allereie i ein vanskeleg situasjon, og vi burde anstrenge oss til det ytste for ikkje å gjere situasjonen meir vanskeleg. Og det gjer vi med å sørge for at våre eigne arbeidsvillkår når vi driv med digital undervising er så gode som mogleg, seier han.

Vil at arbeidet skal starte raskt

SV-dekan Anne Julie Semb skriv i ein e-post til Universitas at fysisk undervising ikkje skal bli avlyst som følgje av flyttinga.

– Det er kun 3.–12. etasje i B-blokka som skal bli tømt i flytte-

perioda. Alle auditoria i 1. etasje vil framleis vere ope. Undervisningsrom vi mistar oppover i etasjane, vil bli erstatta av andre rom på universitetet.

Mi erfaring med Zoom-undervising heimefrå er dårleg. Utstyret eg har på kontoret er betre enn det eg har heime

Raino Malnes, professor i statsvitskap ved UiO

– Kvifor kan de ikkje utsetje flyttinga til juni?

– Vi klarer ikkje å pakke ned og flytte i løpet av juni månad om vi skal oppretthalde godt smittevern. På same tid skal byggearbeidet starte i juni. Vi vil at arbeidet skal starte raskt,

slik at vi får ein så kort periode som mogleg med midlertidige lokaler, skriv Semb.

Ho skriv vidare at om smittesituasjonen fortsatt gjer at det er behov for digital undervising til hausten, antar dei at det også vil vere avgrensa kor mange tilsette som kjem til å vere til stades i dei midlertidige lokala.

– Når det er sagt, har vi fleire møte- og stillerom i dei midlertidige lokala som kan bli brukt til digital undervising, skriv dekanen.

– Kan kontorlandskapet i Nydalen gå utover studentane på eit anna vis?

– Vi har midlertidige kontorlokaler på Ullevål stadion og i Nydalen. Vi er glade for å ha fått eit lokale som ligg så nært campus. Tilsette vil framleis kunne møte studentar i undervisnings- og seminarrom på campus. Møteromma i dei midlertidige lokala kan også bli brukt som rettleiingsrom, avsluttar Semb.

universitas@universitas.no

PIA (29) VANT KAMPEN OM STUDIEPLASSEN: – At det skal så mye til, er helt forferdelig

I nesten to år ble medisinstudenten fortalt at hun ikke hadde rett til å fullføre utdanningen sin. Et brev fra Kunnskapsdepartementet måtte til for å få universitetet til å snu.

Studierett

tekst Caisa Linea Hagfors

– Alle ba meg gå til media, men jeg trodde jo det ville løse seg. Etter hvert forsto vi at de ikke kom til å gjøre om vedtaket hvis vi ikke gjorde noe mer med det, forteller Pia Pernille Pålstdatter (29) til Universitas.

Det er starten av oktober 2020. Pålstdatter har stått i en kamp mot Universitetet i Oslo (UiO) for å få tilbake plassen sin på medisinstudiet i over ett år, før hun til slutt går med på å la media omtale situasjonen hennes. 8. oktober trykker Universitas saken om Pålstdatter, som ble kastet ut av studiet med bare tre semestre igjen.

Så begynner ballen å rulle. Samtidig som Kunnskapsdepartementet mottar klagen fra Pålstdatter og advokaten Vidar Strømme, går saken på lufta hos TV 2, flere politikere stiller spørsmål under spørretimen på Stortinget, og Pålstdatter får støtteklæringer fra professorer, leger og studenter over hele landet.

Men mot slutten av året har det ikke kommet noen nye vedtak for Pålstdatter. Saksbehandlingen i departementet blir sykemeldt. Så blir det stille. Håpet begynner å ebbe ut av 29-åringen idet et nytt semester nærmer seg.

I februar kommer beskjeden hun har ventet på. I dag er Pålstdatter medisinstudent igjen.

– Jeg greide ikke å skjønne det helt. Jeg måtte lese vedtaket om og om igjen før jeg forsto at det hele var over, forteller medisinstudenten.

Men at det skulle så mye til før hun vant frem med klagen, plager henne fremdeles.

– En enorm belastning

Pålstdatter sitter hjemme hos moren sin i midten av februar. Det er noen uker siden hun fikk beskjed om at Kunnskapsdepartementet hadde behandlet ferdig saken hennes og oppfordret UiO til å på nytt vurdere om hun skulle få tilbake studieplassen.

Men 29-åringen har ennå ikke

Tapt tid: Da hun tapte studieplassen, mistet Pia Pernille Pålstdatter (29) også den studierelaterte jobben sin. I halvannet år har hun sittet hjemme og purret på klagesaken sin.

ARKIVFOTO: HANNE JONES SOLFJELD

turt å feire.

– Jeg ble faktisk litt oppgitt. De synes at saken var vurdert urimelig strengt, men de ville ikke omgjøre vedtaket selv og ga heller universitetsstyret muligheten, forteller Pålstdatter.

Saken ble så tatt opp i universitetsstyret, men nok en gang ble den sendt tilbake til klagenemnda.

Den kvelden hos moren kom den etterlengtede beskjeden, men Pålstdatter kjente ikke bare på glede:

– Jeg er så sliten, og det har vært en enorm belastning for hele

familien. Mamma har hatt skyldfølelse for at hun ble syk. Broren min har skrevet over åtti brev og brukt hvert minste ledige sekund på denne saken. Advokaten min har stått på gratis, forteller hun.

Føler seg ikke velkommen

Til syvende og sist tror medisinstudenten likevel at hun har blitt sterkere av å stå i stormen – uten å få et eneste tilbakefall.

– Jeg har gått gjennom dette enorme presset og holdt meg frisk. Da kan jeg klare alt. Det har vært tungt, men det er fryktelig deilig nå å få en bekreftelse på at vi hadde rett, forteller 29-åringen.

Pålstdatter fikk valget om å starte til høsten eller allerede nå. For henne var det ikke et spørsmål. Denne uken fikk hun hente student- og adgangskortet sitt, men

det var med blandede følelser hun gikk inn døren til Rikshospitalet, etter å ha stått i kamp mot fakultetsledelsen i lang tid:

– Jeg fikk en klump i magen for hvem jeg kom til å møte på studentkontoret. De har prøvd alt de kan for å holde meg tilbake, sier 29-åringen, som forsikrer om at hun bare møtte en hyggelig sekretær.

Vil ha møte med fakultetet

Nå etterlyser Pålstdatter en siste dialog med Det medisinske fakultet. Hun har flere ganger etterspurt et møte der hun kan få en redegjørelse for deres behandling av saken, men har fortsatt ikke hørt noe siden hun fikk tilbake plassen sin.

– Jeg synes det er feigt at ingen tør å si noe eller anerkjenne utfallet. Det har vært en enorm belast-

ning for meg og familien, og de later som om ingenting har skjedd. Vi trodde de skulle innkalle til et møte, men det eneste de har gjort, er å ordne passord og brukernavn til meg, forteller medisinstudenten.

Hun tror aldri at vedtaket hadde blitt omgjort hadde det ikke vært for engasjementet som oppsto i forbindelse med Universitas' omtale, broren og advokatens utrettelige innsats og til slutt vurderingen fra Kunnskapsdepartementet:

– Fakultetet hadde bestemt seg for at dette er en prinsippsak, og

når de legger så mye prestisje i det, så var det umulig. Her måtte noen skjære igjennom og si at dette er feil. At det skal så mye til, er helt forferdelig, sier 29-åringen og understreker:

– Det skal ikke være sånn at man skal velge å følge loven eller ikke, sier hun og viser til at i Kunnskapsdepartementets vedtak pekte de på en svikt i loven om tilrettelegging.

Fakultetet: Innkaller til møte

Universitas kontaktet Det medisinske fakultet tirsdag ettermiddag og etterlyste en forklaring på hvorfor fakultetet ikke har imøtegått Pålstdatters forespørsel. Onsdag svarer studiedekan Ivar Prydz Gladhaug at de vil sende ut en invitasjon til Pålstdatter i løpet av dagen.

– Vi legger til rette for at Pia Pålstdatter kan komme i gang med studiene igjen, og har planlagt et møte med henne. Formålet med møtet er å ønske Pia velkommen tilbake til fakultetet og høre hva hun eventuelt trenger fra oss, skriver Gladhaug i en e-post til Universitas.

– Vi forstår at hun har opplevd situasjonen som vanskelig, og håper hun får en god studieopplevelse under avslutningen av studiet, avslutter han.

universitas@universitas.no

Dette er saken

- + Pia Pernille Pålstdatter (29) begynte på medisin i 2012, men ble forsinket i studieprogresjonen som følge av sykdom.
- + Pålstdatter var syk av sammensatte årsaker: Moren ble akutt syk i løpet av hennes første studieår, og Pålstdatter utviklet både posttraumatisk stresslidelse og spiseforstyrrelser som følger av en krevende livssituasjon. 29-åringen er også født med hjertearytmi og astma, og i løpet av medisinstudiet har hun over 20 akuttinnleggelse. Samtidig sliter hun med hypermobile ledd og måtte gjennomgå over åtte operasjoner som student.
- + Etter at Pålstdatter flere ganger brått hadde blitt syk og mistet eksamen etter at fristen om å søke sykepermisjon har gått ut, ble hun fratatt studieplassen. Dette skjedde til tross for at hun både hadde gyldig sykefravær og forsøkte å søke om tilbakevirkende sykepermisjon. I dag er hun friskmeldt.
- + Pålstdatter klaget til fakultetet og klagenemnda, men fikk ikke medhold. August 2020 tar advokat Vidar Strømme saken til Kunnskapsdepartementet på egen regning og ber om at vedtaket omgjøres. Ikke før i februar 2021 får hun et endelig svar.

«PANDEMIEN I PANDEMIEN»

Vold mot kvinner er mer alvorlig – studentforening frykter mørketall

Pandemien rammer skjevt: Arjeta Kuka (26), Bjørk Gudmundsdottir Jonassen (27) og Sivaani Nirmalanathan (22) i Juridisk rådgivning for kvinner (Jurk) mener koronapandemien rammer kjønne skjevt. – Vi merker godt effekten av pandemien, sier daglig leder Jonassen.

Menn mister jobben og blir mer syke av koronavirus. Likevel er kvinner mer utsatt enn før koronapandemien på flere områder, ifølge studentforeningen Jurk.

Likestilling

tekst Live Tronstad
foto Sindre Deschington

– Kvinner er en utsatt gruppe fra før av, men i pandemien ser vi at dette forsterkes. Den blir et forsterkelsesglass på allerede eksisterende likestillingsutfordringer, sier Bjørk Gudmundsdottir Jonassen (27), daglig leder i Juridisk rådgivning for kvinner (Jurk).

Ifølge studentforeningen har likestillingen blitt satt på pause. I noen tilfeller har den til og med spolt tilbake i tid.

– Tradisjonelle kjønnsroller har blitt forsterket. Det er ofte kvinnen som får en større rolle i hjemmet med ansvar for hjemmeverende barn og husholdning, i tillegg til egen jobb på

hjemmekontor, sier Sivaani Nirmalanathan (22), saksbehandler i Jurk.

Den internasjonale kvinnedagen 8. mars skal markeres også i år, selv om restriksjoner og smitteverntiltak hindrer at dagen går sin vante gang. Tusenvis av deltakere på Youngstorget i hovedstaden og slagord som gjaller i gatene, vil erstattes med digitale arrangementer med ansiktsløse deltakere, i uvant stillhet.

– I år blir det heldigital og koronavennlig feiring, sier Arjeta Kuka (26), saksbehandler i Jurk.

Diskriminering av gravide

Jurk er et studentdrevet retts- og likestillingstiltak som tilbyr gratis juridisk rådgivning til alle kvinner. På kontorene i Oslo sentrum sitter daglig leder

og 24 saksbehandlere som alle er viderekomne jusstudenter. I 2020 mottok Jurk i overkant av 4300 henvendelser, sammenlignet med i overkant av 5400 i 2019. Omtrent ti prosent av organisasjonens klienter var studenter i 2020.

– Vi merker godt effekten av pandemien innenfor saksområdene vi jobber med, forteller Jonassen.

Kuka og Nirmalanathan jobber daglig med saker knyttet til arbeid, trygd og diskriminering. Det siste året har de snakket med kvinner som har opplevd tøffe konsekvenser av pandemien.

– Vi har lagt merke til at vi har en del gravide klienter, som ofte er de første som blir permittert, og også de siste som får komme tilbake på jobb, sier Kuka og legger til:

– Graviditetsdiskriminering i arbeidslivet er ikke noe nytt, men det er et kjønnsperspektiv vi har merket ekstra godt i denne tiden.

Grovere vold

Vold er et annet saksområde Jurk jobber med. I fjor vår opplevde Jurk en nedgang i antall henvendelser knyttet til vold i nære relasjoner, men utover høsten var antall henvendelser tilbake til normalen. De tror ikke det nødvendigvis betyr at færre voldsepisoder har funnet sted.

Tradisjonelle kjønnsroller har blitt forsterket

Sivaani Nirmalanathan (22), saksbehandler i Jurk og jusstudent

– Overalt i media kunne man lese om at helsevesenet var overbelastet, og derfor har nok mange kviet seg for å ta kontakt og be om hjelp. Mange bor også sammen med sin voldsutøver, og dersom man er hjemme med vedkommende hele tiden, er det ikke lett

å si ifra, sier Jonassen.

– Terskelen for å ta kontakt når man blir utsatt for vold, er allerede høy. I vår ble den enda høyere.

Jonassen forteller også at volden jevnt over er grovere enn tidligere. De mange timene som har blitt tilbragt hjemme med sine egne tanker, har også gjort utslag på henvendelsene til Jurk.

– Vi har sett en tendens til at gamle voldsepisoder kommer opp igjen når folk har mer tid til å reflektere. Flere tar kontakt om vold som har skjedd for en tid tilbake, sier hun.

Digitalisering positivt

Inger Skjelsbæk, leder for Senter for tverrfaglig kjønnsforskning (STK) ved Universitetet i Oslo (UiO), forteller til Universitas at voldstematikken har vært diskutert i forbindelse med pandemien, også i forskermiljøet.

– Det er jo snakk om pandemien i pandemien, som er vold mot kvinner. Det er sannsynlig

Kjønnsdimensjonen ved koronapandemien i Norge:

- + Den kvinnedominerte offentlige sektoren har blitt hardt rammet av strenge smitteverntiltak og økt arbeidsbelastning. Dette gjelder særlig helse- og omsorgssektoren.
- + Den mannsdominerte private sektoren er også hardt rammet, men i større grad i form av økt arbeidsledighet.
- + Flere menn enn kvinner er arbeidsledige.
- + Kvinner står svakere økonomisk i mange tilfeller dersom de blir rammet av arbeidsledighet eller økt belastning, fordi kvinneandelen i lavtlønnsyrker og deltidsstillinger er høy.
- + Det var en nedgang i antall henvendelser om vold i nære relasjoner mot kvinner våren 2020. Oslo krisesenter erfarer dog at skadene var mer alvorlige enn tidligere.

Kilde: kjønnsforskning.no

at dette har økt i omfang i løpet av pandemien, men mangelen på nøyaktige tall på dette skaper bekymring, for vi vet at pandemien gjør det vanskelig for folk å melde fra og søke hjelp, sier Skjelsbæk.

Hun forteller at det er vanskeligere for kvinner å si fra om vold dersom man er hjemme hele tiden. Dette er blant temaene som STK vil ta med seg i videre arbeid.

- Vi ønsker å se nærmere på hva pandemien har åpnet opp av strukturelle ulikheter som skaper kjønnet sårbarheter, sier hun.

Hun tror på den annen side at pandemien også kan ha en positiv effekt for kvinner i akademien.

- Det er jo mye akademisk virksomhet som nå foregår digitalt. Det tror jeg bidrar til en form for demokratisering, fordi terskelen for å delta blir lavere. Man slipper for eksempel reising, finansiering og kanskje visum som følger med, sier hun og legger til:
- Det kan åpne muligheter for kvinnelige akademikere i mange land til å delta på internasjonale arenaer, hvor det ellers kan være vanskelig med reising, knyttet til roller i hjemmet, som kan hindre nettopp dette.

I likhet med saksbehandlerne i Jurk ser Skjelsbæk at hjemmekontoret også har sine skyggesider.

- Vi vet at pandemien har gjort at situasjonen for kvinnelige akademikere har blitt mer stresset, fordi tradisjonelle roller i hjemmet har gjort at mange kvinner har måttet både ta seg av barn på hjemmeskole, samtidig som de har hatt fullt trykk på forskning. Dette har gjort det vanskelig for mange.

Bedre koronahåndtering
Enn så lenge finnes det relativt lite forskning på koronapandemiens konsekvenser for kjønn. Li-

Pandemien blir et forstørrelsesglass på allerede eksisterende likestillingsutfordringer

Bjørk Gudmundsdottir Jonassen (27), daglig leder i Jurk

kevel har ett av prosjektene UiO bidrar i, på nordisk basis, allerede gjort interessante funn knyttet til koronahåndtering og likestilling.

- Det kan se ut som at velferdsstater, land med kvinnelige ledere og høy grad av likestilling i det politiske systemet har blitt hauset opp som land som har håndtert koronakrisen på en god måte politisk, i internasjonal presse.
- Hva er grunnene til det?
- Enn så lenge kan man bare spekulere. Det kan være mange ting som virker sammen, som for eksempel høyere grad av tillit eller bruk av annen politisk retorikk. Prosjektet er ikke ferdigstilt ennå, så det blir spennende å se.

Terskelen for å ta kontakt når man blir utsatt for vold, er allerede høy. I vår ble den enda høyere

Bjørk Gudmundsdottir Jonassen (27), daglig leder i Jurk

Selv om 8. mars blir annerledes i år, skal Skjelsbæk og kollegene hennes feire så godt de kan.

- Foran pc-en, selvfølgelig. STK pleier å arrangere en fysisk feiring med halvdagsseminar, men det blir heldigitalt i år. Og jeg skal klikke meg inn på litt andre arrangementer, har jeg tenkt, sier hun.
- Når man ikke trenger å rekke tog eller buss, så kan man jo faktisk få med seg litt flere arrangementer.

Heldigital feiring
Det blir også endringer for Jurk i forbindelse med 8. mars-feiringen

- Til vanlig har vi fest her på kontoret med noen arrangementer, og så har vi gått i tog etterpå. Det utgår jo dessverre i år, sier

Kjønnsdimensjonen ved koronapandemien i verden

- + Kvinner i lavtlønnsyrker og usikre jobber, som sparer lite eller lever nært fattigdomsgrensen, er hardt økonomisk rammet av pandemien.
- + Flere menn enn kvinner dør av covid-19.
- + Kvinners generelle helse blir rammet på grunn av omstruktureringer og omprioriteringer i helsevesenet, inkludert seksuelle og reproduktive tjenester.
- + Det har vært en eksponensiell vekst i kjønnsbasert vold.

Kilde: unwomen.org

universitas@universitas.no
FOTO: UNIVERSITETET I OSLO

Skal forske: Inger Skjelsbæk, leder ved Senter for tverrfaglig kjønnsforskning ved UiO, forteller at senteret skal se nærmere på kjønnsdimensjoner ved koronapandemien i fremtidig forskning.

Tilbudsguiden

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

FORENINGER

post@samfunnsokonomene.no
www.samfunnsokonomene.no
tlf: 90 86 75 20

Studerer du samfunnsøkonomi?
Bli medlem av Samfunnsøkonome – fagforeningen eksklusivt for samfunnsøkonomer.

Vi tilbyr blant annet kræsjkurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning samt tilgang til Akademikernes bankavtale med Danske Bank.

Kun 300 kr i året.

MAT

Alle mattilbud nær deg!

Last ned Kupp-appen i dag.

TANNLEGER

Få tannsjekk til kun 450,-
10 prosent på øvrig behandling.
*Gjelder ikke tannteknikk.

ORIS DENTAL orisdental.no

Vil heve status for yrkesfagleg utdanning

Fagskolen Oslo vil heve statusen med å likestille akademisk og yrkesfagleg utdanning. Likevel er ikkje studentane på fagskulen opptatt av status.

Fagskule

tekst Sunniva Grimstad Hestenes
foto Jonas Been Henriksen

– Eg kan seie på vegne av mange som går yrkesfagleg høgare utdanning, at vi er mest opptatt av innhaldet i utdanninga og moglegheitene den gir. Ikkje kva for status den har, seier student ved Fagskolen Oslo Jakob Kvalum (25).

Han går siste året på elkraft og seier at det ikkje er å legge skjul på at yrkesfag har ein lågare status enn akademisk.

– Likevel er heilheitsinntrykket mitt at dei fleste er ganske reflekterte og synast det er kult at ikkje alle går den akademiske vegen, seier Kvalum.

Nødvendig å heve status

Regjeringa skriv på heimesida si at i framtida vil både bedrifter og offentlig sektor ha eit stort behov for dyktige arbeidrarar med fag- og yrkesutdanning. Derfor meiner dei at det er nødvendig å heve statusen til yrkesfaget.

– Alle snakkar om kor viktig yrkesfagleg utdanning er, men likevel har Noreg hatt ein tradisjon om at det er den akademiske utdanningsvegen som blir verdsatt, seier Anne Kristine Eggen Lervik, leiar for strategisk innovasjon og kommunikasjon ved Fagskolen Oslo.

Eg er nøgd med vegen eg har gått

Jakob Kvalum, student ved Fagskolen Oslo

– Kvifor vil de likestille akademisk og yrkesfagleg høgare utdanning?

– Det gir ein viktig anerkjening å vise at utdanningane er likestilt. Det vil gjere den yrkesfaglege høgare utdanninga meir kjent, seier Lervik og legg til:

– Eg trur også det å kunne veksle mellom yrkesfagleg og

akademisk utdanning vil kunne betre utnyttinga av kompetanse på tvers av miljøa.

Auke i studentar

– Eg trur at statusen er på veg til å endre seg. Det skjer mykje positivt no, seier Lervik.

Det forklarar ho med at fagskulen oppleve ei kraftig auke i søknadar. Fagskulen har plass til 813 studentar, og i april 2020 var talet på søkjarar oppe i 2634.

Det gir ein viktig anerkjening å vise at utdanningane er likestilt

Anne Kristine Eggen Lervik, leiar for strategisk innovasjon og kommunikasjon ved Fagskolen Oslo

– Det er ein heilt annan interesse for høgare yrkesfagleg utdanning no enn det har vore nokon gong. Det trur eg er på grunn av eit behov frå arbeidslivet, seier Lervik.

Ho fortel at utdanninga har eit tett samarbeid med arbeidslivet.

– Det er ein positiv ting å ha både ingeniørutdanning og fagbrev når ein skal søkje jobb. Då kjenner du heile verdssystemet innanfor produksjonen. Har du fagbrev og tar fagskuleutdanning, får du ein spesialisering som baserar seg på den erfaringa du har frå før, seier Lervik.

Lervik fortel vidare at 65 prosent av studentane som tar studiet på heiltid medan dei er i jobb, går tilbake til same jobb eller ein annan type jobb på same arbeidsplass. Vidare fortel ho at 30 prosent av dei resterande som tar studiet på heiltid, er i jobb etter tre månadar eller meir.

Fulgte interessen: –Elektro var meir spennande enn studiespesialisering. Eg hadde ingen klar idé om kva eg ville bli, om det ikkje skulle ha vore elektro, seier student ved Fagskolen Oslo Jakob Kvalum (25).

Oslomet skriv på si heimeside at ni av ti får relevant jobb to år etter endt studium, medan Kandidatundersøkelsen i 2018 ved Universitetet i Oslo viser at 86 prosent var i jobb etter seks månadar.

Aldri negativt å vise til fagbrev

Mette Manus i Manus Motivasjon er karriererettleiar og seier

til Universitas at det er vanskelig å setje universitetsutdanning opp mot fagskule og fagbrev når det kjem til kven som har størst sjanse for jobb.

– Vi kan meine at dei med fagbrev står sterkare fordi dei har praktisk kunnskap i botnen, men personar frå dei forskjellige utdanningane søker som oftast

Fagskule

+ Fagskulane vart i 2018 rekna som høgare utdanning

+ Fagskuleutdanning varar frå eit halvt til to år

+ Opptakskrav er bestått vidaregåande opplæring, fagbrev eller ha tilsvarande realkompetanse

+ Utdanninga gir kompetanse som kan bli tatt i bruk direkte i arbeidslivet

Kjelde: utdanning.no

på forskjellige stillingar, seier ho.

Leiar for Karrieresenteret ved UiO Gisle Hellsten seier at arbeidsgivar som oftast er opptatt av heilheita av kompetanse når dei vurderar kandidatar.

– Det å ha ein yrkesfagleg bakgrunn vil til noko stillingar framstå som veldig relevant, medan i andre stillingar vil du kanskje ikkje få like mykje telning for det, seier Hellsten.

Både Hellsten og Manus seier at fagbrev aldri vil vere negativt å vise til.

– Yrkesfagleg utdanning gir mykje verdifull kompetanse og erfaring. Slik eg ser det, vil det aldri vere ein negativ kombinasjon i seg sjølv, seier Hellsten.

Et skritt vidare

– Eg er nøgd med vegen eg har gått. Fagskulen er perfekt for dei som har fagbrev. Då kan du bruke kunnskap du har frå før, og bygge vidare på den, seier Jakob Kvalum.

Med fagskule, fagbrev og jobberfaring på cv-en trur Kvalum at han har fått ein god forståing for faget som han kan ta med seg når han skal søkje jobb etter sommaren.

– Eg har veldig lyst å jobbe innanfor elbillading. Det utviklar seg heile tida, og eg trur det kan utfordre oss på korleis vi er vant til å tenkje. Det er veldig spennande, avsluttar han.

universitas@universitas.no

Har du lyst til å jobbe for rettferdighet og miljø sommeren 2021?

Liker du å snakke med folk? Brenner du for rettferdighet og vil ha en grønnere framtid? Da er dette din drømmejobb!

Flere medlemmer gir oss økt påvirkningskraft når vi i Framtiden i våre hender tar kampen for solidaritet og miljø! Organisasjonen jobber for etisk og miljøvennlig forbruk, og sommeren 2021 kan du bidra til vårt arbeid ved å jobbe som verver eller teamleder for oss. Vi skal gjennomføre en nasjonal vervekampanje for å øke vår gjennomslagskraft mot politikere og næringsliv.

«Jeg fikk et veldig godt innblikk i det Framtiden i våre hender gjorde og jobber med, etter at jeg lærte mer om organisasjonen. Og jeg lærte masse om organisasjonen! Jeg ble veldig revet med. Jeg fikk et forsterket miljøengasjement i sommer!»

Som verver vil du bli med i et team med andre unge, engasjerte mennesker. Dere vil enten jobbe i én av landets storbyer, eller reise sammen rundt i Norge. Målet er å informere om vårt arbeid på en slik måte at folk får lyst til å bli medlemmer i Framtiden i våre hender. Jobben er fulltid over åtte uker og timebetalt.

Interessert? Kontakt prosjektleder Ingvild Skøien (466 26 966, ingvild@framtiden.no) for informasjon om innsending av søknad og CV, eller sjekk ut framtiden.no/om-oss/ledige-stillinger.

Søknadsfrist: snarest

GJESTELISTA I NY OG SERIØS DRAKT: Men de skal fortsatt være «lættis»

Kongen på haugen: Adrian Bolstad er den nye lederen av Gjestelista. Nå ønsker han mer oppmerksomhet rettet mot rasisme og andre sosiale spørsmål.

Lista som kanskje er mest kjent for å ønske seg vinmonopol og skybar på campus, får nå ny leder og en mer seriøs profil.

Studentpolitikk

tekst Maria Børresen
foto Charlotte Førde Skomsøy

Over ett år har gått siden forrige gang Gjestelista (se faktaboks) ble lagt ut på anbud. Da ble lista solgt for to børeke til avtroppende leder Aksel Noonan. Nå forteller Noonan at han ikke har fått verken børeke eller noe annet av påtroppende leder i Gjestelista Adrian Bolstad.

– Det ble rett og slett solgt for ingen verdens ting. Det var et stille kupp, sier Bolstad.

Noonan bekrefter at det ble gjort et kupp, og forteller at han er skuffet over egen innsats under forhandlingene med den nye Gjestelista:

– Jeg var ikke hard nok i forhandlingene. Jeg hadde jo ambisjoner om å tjene på å ta over Gjestelista. Det vil si å ha femti prosent avkastning gjennom å skyte opp antall børeke som ble brukt for overtakelsen fra to til tre, men det skjedde altså ikke.

Fra spøk til alvor?

Bolstad har holdt på med utvalgs-

arbeid siden 2017 og har som representant for Teologisk studentutvalg vært en del av studentparlamentet de siste to årene. Nå ønsker han å representere en mye større andel studenter ved Universitetet i Oslo (UiO). Da falt valget på Gjestelista – listen som sto hans hjerte nærmest.

– De tar ikke studentpolitikken på dødsalvor, det er selvironi og lite selvhøytidelighet. Man kan se at dette er en gjeng som kan ha det gøy i tillegg til å representere studenter, sier Bolstad.

Gjestelista, som kjemper for «en mer billig, lættis og demokratisk» studenthverdag, har blant annet hatt kjente kampsaker som vinmonopol på Blindern, billigere kaffe og mat i kantine og skybar på campus. I kontrast til dette ønsker den nye lederen av lista i større grad å ta stilling til sosiale spørsmål og mener at også dette vil bli inkludert i deres kommende kampsaker.

– Man er ikke kul om man ikke bryr seg om de som ikke har så mye. Og jeg synes ikke man er kul om man ikke tar stilling

til det man egentlig tror på, ved siden av å være student, forteller Bolstad.

Bolstad har tidligere gått ut i Universitas og kritisert manglende engasjement fra studentparlamentet under Black Lives Matter-demonstrasjonene i fjor sommer. Han mener det under pandemien har blitt enda tydeligere at det er viktig å ta stilling til større samfunnsspørsmål – også i studentpolitikken.

Man er ikke kul om man ikke bryr seg om de som ikke har så mye

Adrian Bolstad, påtroppende leder i Gjestelista

– Samfunnsspørsmål og hvordan verden fungerer, har vi i hvert fall i lys av denne pandemien kunne kjenne på. Vi opplever jo hver dag ting som ikke har noe med studiene å gjøre i det hele tatt, som påvirker hvordan vi har det.

Til tross for at Gjestelista vil ta

en ny vending, er det også viktig for Bolstad at Gjestelista beholder sitt etablerte, uhøytidelige image.

Nye Gjestelistas kjernesaker

Selv om den nye Gjestelista bare har hatt ett møte, har de allerede kommet frem til kjernesaker for det kommende året.

– Vi har ikke fått møttes fysisk ennå, og møtene har vært eksklusivt på Clubhouse. Så hvis du ikke har Clubhouse eller Iphone og ønsker å være en del av Gjestelista, så kan det by på seriøse problemer. Da må du nesten ha en privat og obligatorisk klein samtale med meg. Vi er imot Android, alle spørsmål knyttet til personlig telefonbruk er en toppsak, sier Bolstad og legger til at det ble mye snakk om konspirasjonsteorier oppi all politikken.

I tillegg til å ta mer stilling til sosiale spørsmål som rasisme ønsker Gjestelista å rette mye av politikken mot internasjonale studenter.

– Vi vil at internasjonale studenter på masternivå skal kunne ha en fadderuke, sier Bolstad.

Å fremme internasjonale studenter representasjon var også et hovedfokus for forrige ledelse, som har reagert spesielt kraftig på hvordan de internasjonale studentene har blitt behandlet under koronapandemien.

Studentparlamentet ved UiO

+ Det øverste tillitsvalgte organet for UiO-studenter, som arbeider for å fremme studentenes interesser til universitetsledelsen

+ Består av 28 representanter fra syv politiske lister samt en representant fra hver av UiOs åtte studentutvalg

+ Velges hvert år ved hemmelig valg, hvor alle studenter registrert ved UiO har stemmerett

+ Utformer en studentpolitisk plattform hvert år, hvor det fastslås hvilken politikk parlamentet skal føre det kommende året

Kilde: studentparlamentet.uio.no

«Vårrengjøring i SiO» har alltid vært en kampsak for Gjestelista og en kamp det ser ut til at de ikke er ferdige med helt ennå. Klokken 00:26 fikk Universitas en melding fra den påtroppende lederen som følte et behov for å legge til følgende i artikkelen:

– Det er på ingen måte riktig at SiO i lys av denne pandemien ikke kan ta ansvar for å redusere husleien.

universitas@universitas.no

KJEMPER FOR EN DEMOKRATISK FREMTID:

– Vil ha et militær som forsvarer

Frihetskamp: En gateprotestant i Yangon viser frem en karikatur av militærsejef Min Aung Hlaing tidlig i protestene. Siden militæret grep makten i Myanmar 1. februar, har tusenvis av unge tatt til gatene for å demonstrere.

I Myanmar har studentene slåss for frihet og demokrati i flere generasjoner. Nå kjempes en ny kamp med ikkevold, kreative slagord og bruk av sosiale medier.

Myanmar

tekst Endre Ugelstad Aas

– Kan du vente et kvarter? Folk banker på grytelokk fra vinduene sine her nå, så du vil ikke kunne høre meg, skriver studenten «Royal» fra Yangon i en sms til Universitas.

Over en kryptert telefonlinje slår den 20 år gamle studentaktivisten på tråden like etter at den verste larmen fra kjøkkenutstyret har lagt seg. Mørket har senket seg over Myanmar største by, og «Royal» og de andre unge demonstrantene har lagt bak seg nok en dag med protester mot militærkuppet i landet.

Kuppet

1. februar tok militæret makten i Myanmar gjennom et statskupp. Etter å ha sperret av

grensene og internettforbindelsen i landet pågrep kuppmakerne tidligere nobelprisvinner og statskansler Aun San Suu Kyi og flere andre regjeringsmedlemmer. På dagen da et nytt parlament skulle innsettes, kom militæret med påstander om valgfusk som påskudd til å gripe makten. Dette etter at Suu Kyis parti National League for Democracy (NLD) hadde sikret seg et overveldende flertall i nasjonalforsamlingen under parlamentsvalget 8. november 2020. Militærkuppet falt ikke i god jord hos majoriteten av landets 53 millioner innbyggere. Innen en ukes tid strømmet tusenvis av demonstranter til gatene i landets største byer Yangon, Mandalay og hovedstaden Dapaywar.

Siden da har det vært daglige protester både i storbyene og på landsbygda, der demonstrantene med slagord som «frihet

fra frykt» (hentet fra Su Kiyu) og «Military dictator, fail, fail; Democracy, win, win», krever at statsminister Suu Kyi blir løslatt, og at demokratiet gjeninnføres. Fra militærets side har demonstrasjonene blitt møtt med stadig hardere motstand, og per 3. mars har minst 40 demonstranter blitt drept, ifølge nyhetsbyrået Reuters. Samtidig melder Assistance Association for Political Prisoners at 1200 har blitt pågrepet siden demonstrasjonene startet, og tallet er trolig høyere. Hvor lenge demonstrasjonene vil fortsette, er ennå uvisst. Militærsejef Min Aung Hlaing har annonsert en unntakstilstand på et år, før et eventuelt nytt valg vil kunne avholdes.

Tre generasjoner med protester

Folkelige demonstrasjoner mot militærmakten er imidlertid ikke noe nytt i landet. Særlig studentbevegelsen har vært viktig i protestene mot militærstyret, som tok makten for første gang i 1962. Både da, og i kjølvannet av et nytt militærkupp i 1988, var det studenter fra Yangon-universite-

Om dette fortsetter, vil vi verken kunne ytre oss fritt eller få tilgang på en ordentlig utdanning

«Royal», student og demokratikjemper

tet som ledet an i protestene. Når «Royal», som studerer ved det samme universitetet, i 2021 tar til gatene for å protestere, følger hun i fotsporene til tidligere studenter – og sin egen familie.

– Mine besteforeldre var på min alder under protestene i 1962, og mine foreldre i 1988. Studentene spilte samme rolle da, og jeg føler at jeg følger i deres fotspor, sier hun.

2021-protestene har av mange eksperter blitt omtalt som et Generasjon Z-oppgjør. For burmesere som ble født rundt årtusenskiftet, har oppveksten løpt synkront med

oss, ikke kjemper imot oss

PRIVATFOTO: PHOE SEINN

PRIVATFOTO: PHOE SEINN

en gradvis demokratisering og åpning mot omverdenen i den tidligere lukkede militærstaten. Fra 2011 førte en rekke reformer landet i en mer demokratisk retning. Norske selskaper som Telenor har spilt en viktig rolle i å bygge opp den digitale infrastrukturen.

– Med vår generasjons kjennskap til sosiale medier kan vi også bruke dette som et medium til å nå ut med vårt budskap. Militæret bruker «cyberkrig» som et verktøy til å vippe oss av pinnen, men vi kan bruke nettet og sosiale medier som et våpen andre veien, forteller «Royal».

Den siste måneden har militæret ved flere anledninger stengt av internettforbindelsen i landet, og sosiale medier som Facebook og Twitter har blitt blokkert. I tillegg jobber militæret med en ny internettlov som skal gjøre det enklere å kontrollere informasjonsflyten blant innbyggerne, skriver The Guardian.

«You messed with the wrong generation»

Kristian Stokke er førsteamanuensis ved institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo og ekspert på demokratisering, medborgerskap og konflikter i Sørøst-Asia. Han mener også at det er mulig å snakke om en egen 2021-generasjon med demonstranter i Myanmar.

– Disse har blitt unge voksne i en helt annen situasjon enn det man har hatt før. De har levd i et mye åpnere samfunn enn de før 2011 og har nok et helt annet blikk på hva som er rett og galt når det gjelder menneskerettigheter, ytringsfrihet, økonomiske og politiske muligheter, når det kommer til utdanning og det å skape sin egen vei videre, sier han.

For dagens unge burmesere vil det være fullstendig fremmed og uakseptabelt å gå tilbake til et autoritært styresett, ifølge Stokke.

– Deres kamp er fantastisk oppsummert i slagordet «You messed with the wrong generation». Militæret er med andre ord i utakt med folkeviljen og får nå tilbake i form av massemobilisering.

Jeg vil ikke la dette skje!

På spørsmål om hun kan se for seg en framtid med dagens militærstyre, svarer «Royal»:

– Vi slåss for å bevare endringene som ble innført i 2011. I løpet av disse årene fikk vi smake på demokratiet, og det gjorde så godt for oss. Vi kunne si hva ville, og hadde retten til å protestere, sier hun og legger til:

– Om dette fortsetter, vil vi verken kunne ytre oss fritt eller få tilgang på en ordentlig utdanning. Det er bare på universitetene at vi virkelig lærer om betydningen av demokrati og ytringsfrihet. Slik var tilfellet under Suu Kyis regjering, men nå er jeg redd for at utdanningen ikke vil bli den samme igjen. Jeg vil ikke la dette skje!

Der demonstrantene tidlig i protestene fikk holde på forholdsvis uforstyrret, har militæret gått stadig hardere til verks i forsoektet på å slå det ned. 19. februar ble 20 år gamle Mya Thwate Khaing den

Demonstranter viser sin støtte til Suu Kyi: Mandag denne uken viste statskansler Suu Kyi seg for første gang via videolink i et rettsmøte etter å ha blitt holdt i husarrest av kuppmakerne den siste måneden.

første som måtte bøte med livet, etter å ha blitt skutt i hodet av politiet en drøy uke tidligere. Men militærets tilbøyelighet til voldsbruk hindrer ikke «Royal» fra å delta i protestene.

– Vi vet aldri hva som vil skje neste dag når vi går ut for å protestere. Derfor forbereder vi oss hver kveld på morgendagen. Vi bærer skikkelig utstyr med hjelmer og gassmasker, forteller hun.

– Blir du redd?

– Ja, for å være ærlig blir jeg det. Men jeg kan ikke være redd, jeg må fortsette å kjempe.

For «Royal» er det viktig å understreke at det er en ikkevoldelig protest demonstrantene fører. Det samme konstaterer Myanmar-ekspert Stokke.

– De fører en sivil ulydighetskampanje med ikkevold som virkemiddel. Dermed reduserer de også hærens muligheter til å gripe inn med vold, sier han.

Likevel er det grunn til å tro at voldsbruken vil kunne eskalere frem til partene finner en løsning, mener Stokke.

Deres kamp er fantastisk oppsummert i slagordet «You messed with the wrong generation»

Kristian Stokke, førsteamanuensis ved institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved UiO

Vil styrke sin posisjon

Stokke tror militæret ønsker å styrke sin posisjon og stramme inn halvdictaturet de i sin tid var med å skape. I grunnloven fra 2008 ble det stadfestet at militæret skulle dekke en fjerdedel av alle medlemmer i folkevalgte forsamlinger, mens Suu Kyi mistet retten til å bli president fordi hun har utenlandske barn. Dette hindret ikke Suu Kyis parti NLD fra å bli klart størst i både 2015- og 2020-valget. Siden 2016 har

Suu Kiy hatt rollen som «statskansler» med ansvar for den sivile politikken i landet. På den andre siden har militærsejef Min Aung Hlaing hatt ansvaret for sikkerhets- og forsvarspolitikken.

Selv om Suu Kiy stadig har en høy stjerne blant burmeserne, har hun de senere årene høstet mye kritikk fra utlandet, blant annet for måten hun har håndtert konflikten med den muslimske Rohyngia-befolkningen i landet på. I 2017 ble minst 6700 Rohyngaer drept og over 700.000 drevet over grensen til Bangladesh i et angrep som har blitt omtalt som et forsøk på etnisk rensing av FN.

På tross av at militæret fortsatt var sterkt tilstedeværende under Suu Kyis regjeringstid, mener Stokke at de følte seg særlig truet etter valget i fjor høst, der de tapte med overveldende margin mot Kyis parti NLD.

– Det dreier seg også om at valgkommissjonen har vist seg å være ukontrollerbar. Sikkerhetsrådet, der militæret har flertall, har ikke blitt kalt sammen, og dermed kan de heller ikke bruke sikkerhetsrådet for å instruere presidenten, sier han.

At NLD fant et smutthull i grunnloven slik at Suu Kiy kunne bære tittelen «statskansler», mener Stokke også kan være en årsak til at militæret nå valgte å gripe inn.

– For militæret er det viktig å tette noen institusjonelle smutthull for å kunne sikre sin egen posisjon.

Trenger et ekte demokrati

For «Royal» og hennes medstudenter handler protestene om å kunne leve videre i det samfunnet de fikk muligheten til å vokse opp i. På spørsmål om hun har et ønske på vegne av sin egen generasjon med burmesere, svarer hun:

– Vi trenger et ekte demokrati med en ny grunnlov og alt som følger med det. Vi vil ha et militær som forsvarer oss, ikke kjemper imot oss.

Myanmar

- + Ble tidligere kalt Burma. Grenser til Kina, Laos, Thailand, Bangladesh og India.
- + Hovedstad er Naypyidaw. Andre store byer er Yangon og Mandalay.
- + Har rundt 53 millioner innbyggere.
- + Landet har 135 etniske grupper. Flere av disse råder over egne militser. Mange av dem har vært eller er i væpnet kamp mot hæren.
- + Ble uavhengig fra Storbritannia i 1948. I 1962 grep de militære makten i landet.
- + I 1988 var Aung San Suu Kyi med på å stifte partiet Nasjonalligaen for demokrati (NLD). Samme år slo militærjuntaen hardt ned mot demokratibevægelsen.
- + I 1990 vant NLD og Suu Kyi valget, men militærjuntaen annullerte resultatet og Suu Kiy ble satt i husarrestert.
- + Året etter vant hun Nobels fredspris for sitt arbeid for demokrati og menneskerettigheter i landet.
- + I 2011 ble en rekke sanksjoner opphevet. Det ble starten på en periode med demokratiske og økonomiske reformer.
- + Under valget i 2015 fikk NLD flertall i Myanmars nasjonalforsamling. I november 2020 sikret de seg på nytt flertall.
- + 1. februar grep de militære makten i et kupp. Suu Kyi og andre politiske ledere ble satt i husarrest. Siden har det vært store demonstrasjoner i flere av landets byer.

Kilder: NTB og SNL

Kvinne nok for kvinnekamp

Funnet sin vei: Det var kunstnerdrømmen og ønsket om et skeivt fellesskap som først brakte Ase Berg Dybvik til Oslo. Nå har hun ikke bare funnet fellesskapet hun søkte; hun har også oppdaget en politisk giv.

Solidaritet og samhold: Grace Tabea Tengas håp for fremtiden er at interseksjonalitet vil bli en del av ryggraden til kvinnekampen. – At det blir en naturlig integrert del, ikke noe man alltid må minne kvinner i maktposisjoner på.

Historisk sett har kvinnekampen aldri vært for alle. Likevel har disse kvinnene et håp om en kamp drevet med solidaritet – og om at det å være kvinne, på sin måte, skal være nok.

Feminisme

tekst Fride Selnes Jensen og Irene Naustdal
foto Jonas Been Henriksen og Kristian Trana

– Det å være en alliert er en prosess. Jeg er ikke ferdig fordi jeg gjorde én ting, mener Grace Tabea Tenga (27).

De siste ukene har en debatt rundt transpersoners rettigheter vært synlig i flere av landets medier, og når Universitas møter Tenga, har hun nettopp vært paneldeltaker i et Zoom-arrangement om hvordan å være en god trans-alliert. Arrangementet ble arrangert av Skeiv Ungdom, Fri og Pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens (PKI). Tenga var med som representant for Fri Oslo Viken og African Students Association (Asa).

– Hvis et system har blitt skapt av mennesker, tror jeg også at det kan endres av mennesker. Hadde jeg trodd det var statisk, så hadde jeg ikke gidde å være aktivist. Da hadde jeg lagt opp for lenge siden, forteller Tenga, som i tillegg er profesjonsstudent i psykologi ved Universitetet

i Oslo.

Selv om hun som cis-person, altså en som identifiserer seg med sitt biologiske kjønn, aldri har følt byrden av transfobi på kroppen, opplever hun flere av de diskriminerende praksisene som gjenkjennelige. Det er ikke mange måneder siden kjønnsidentitet ble inkludert i loven som noe du ikke kan diskriminere mot, på lik linje med seksualitet og hudfarge. Men selv om rettighetene har blitt de samme, har deler av samfunnet fortsatt til gode å akseptere dem. Dette mener Tenga at den nyeste mediestormen har vært et tegn på.

– Og da tenker jeg det riktige er å reagere. Selv om det for meg personlig ville vært lettere å tenke at dette ikke er min kamp, sier Tenga før hun legger til:

– Men hvis jeg tenker bare på meg selv når det gjelder slike spørsmål, hvordan kan jeg da kreve at hvite kvinner kjemper for meg og oss alle?

Ingen A4-kvinne

– Hvis vi begynner å sortere folk ut av kvinnebevegelsen, så sitter vi til slutt igjen uten noen bevegelse. Det er ingen som passer inn i en sånn A4-form, mener Åse Berg Dybvik (22).

Dybvik kom fra Bindal, helt sør i Nordland, til Oslo

for å følge drømmen om kunststudier og et skeivt fellesskap. Hun studerer fortsatt kunst og formidling ved Oslomet, men forteller at det ikke tok lang tid fra hun begynte studenttilværelsen, til de politiske vervene tok over som viktigste prioritet.

Dybvik var nylig til stede på det digitale parolemøtet for 8. marskomitéen, der det årlig bestemmes hvilke pa-

roler som skal males og senere bæres i demonstrasjonstoget. Møtene skal være åpne for alle, men Dybvik opplevde ikke en så inkluderende tone som hun hadde håpet på. Hun forteller om uhyggelig stemning, tydelig aggressive, transekskluderende stemmer og moralisering av kvinner som jobber med sexarbeid.

– Jeg var glad det bare var over Zoom. Hadde det vært fysisk, hadde jeg følt meg utrygg i

salen, forteller hun.

– Det er en liten minoritet av radikale transekskluderende feminister, om man kan kalle dem feminister, som har et veldig kroppslig syn på kvinner: «Kan du føde barn, er du kvinne. Kan du ikke, så har du ikke noe her å gjøre», sier hun.

Også sosiologistudent Eva Henriksen var til stede på komitémøtet og deler Dybviks opplevelse av at kvinneorganisasjonene kan oppleves ekskluderende hvis du ikke er

Hvis vi begynner å sortere folk ut av kvinnebevegelsen, så sitter vi til slutt igjen uten noen bevegelse

Åse Berg Dybvik (22),
kunst- og formidlingsstudent ved Oslomet

Det er viktig at vi er der og viser at vi vil ha rettighetene våre på lik linje som de som er cis

Eva Henriksen (27), sosiologistudent ved Universitetet i Sørøst-Norge

kvinne sånn som de «vil at du skal være».

– For meg betyr kvinnekampen like rettigheter for alle kjønn, identiteter og yrker. At alle skal bli inkludert, og at alle som indentifiserer seg som kvinner, kjører en felles kamp. Vi må slutte å akseptere transfobi, sier Henriksen.

– Føler dere at disse stemmene har noen makt innad i den større kvinnebevegelsen?

– De i seg selv er en liten gruppe, men konsekvensene blir veldig store. Det ser man blant annet i land som Storbritannia, hvor de har betydelig større oppslutning. Og man ser det på lovgivning, for eksempel i USA, sier Dybvik og fortsetter:

– Det er en liten gruppe, men de får mye makt. Mye mer makt enn folk tror, tror jeg.

Ulik byrde, felles kamp

– Jeg er veldig opptatt av frigjøring på tvers av alle sosiale kategorier. Både de som berører meg direkte – det å være svart, det å være kvinne – men også de som ikke berører meg direkte, eller som berører meg, men som jeg kommer fordelaktig ut av. Som det å være cis, forteller Tenga.

– Ved å være svart kvinne får du sexismen og rasismen sammen i *misogynoir*. Men jeg tenker spesielt på interseksjonaliteten i kampen til transkvinner. Hvis jeg møter på både rasisme og sexismen, så føler svarte transkvinner på disse tingene i tillegg til transfobi. Så de har på en måte en trippel byrde, utdyper hun.

Begrepet «misogynoir» er satt sammen av «misogony» og «noir» og ble grunnlagt av den amerikanske feminist- og queerteoretikeren Moya Bailey, for å beskrive nettopp den sammensatte diskrimineringen som svarte kvinner møter.

Da Tenga ble invitert til å delta i Fris nettarrangementet om hvordan å være en god trans-alliert, ble hun tydelig informert om at hun ble kontaktet i et forsøk på å sikre et mer mangfoldig panel. Som aktivist og skribent er hun selv opptatt av å tenke «hva er det jeg overser nå», og hun så arrangørens initiativ som et godt tegn på at vi nå beveger oss i riktig retning.

– Det er klart at det skal ikke bli helt *tokenism*, med tolv hvite innslag og så ett minoritetsinnslag på en juleavslutning. Men at man på en måte tenker «hvem er det vi overser», forklarer hun og fortsetter:

– Hvis du skal anbefale noen: Anbefal en person som er trans, som er melaninrik eller som sitter i rullestol. Ikke bare den vedtatte ekspert som ofte representerer debatten. Få andre perspektiver inn.

Splittelse og interseksjonalitet

På grunn av diskriminering i det øvrige arbeidslivet er det mange transpersoner – spesielt trans-kvinner – som jobber innen sexarbeid og prostitusjon. De fleste av pionerene som startet den skeive bevegelsen i New York med Stonewall-opprørene i 1969, var også sexarbeidere. Å si at de hadde rett i alt de gjorde for skeive og skeives rettigheter, men at jobben de gjorde, var syndig, blir derfor helt feil, mener Dybvik.

Dybviks håp for den kommende kvinnekampen er derfor at den skal fortsette å bli enda mer inkluderende for alle:

– Av feministene jeg ser på min alder, er nesten hundre prosent interseksjonalister, og de ser de mange lagene av kvinnekamp, både den antirasistiske, den sexarbeider-inkluderende og transinkluderende.

Interseksjonalitet handler om å se hvordan undertrykkelse kan skje på bakgrunn av flere diskrimineringsgrunnlag samtidig, som for eksempel kjønn, hudfarge, religion, etnisitet og funksjonsvariasjon. Begrepet ble først lansert av den amerikanske juristen Kimberlé Crenshaw i 1989 og har siden vært til stor inspirasjon for feministisk forskning og

Kvinne nok: Eva Henriksen har selv opplevd at kvinnekampen kan være ekskluderende dersom du ikke er kvinne på riktig måte. På årets parolemøte følte hun blant annet at transpersoner og sexarbeidere, men også polyamorøse, ble ekskludert.

debatt.

– For eksempel er det stor forskjell på å være svart og funksjonsfrisk og å være svart og blind, mener Tenga.

For selv om begge møter rasisme, må sistnevnte også forholde seg til diskrimineringen mot personer med funksjonsvariasjoner. Tenga understreker hvor viktig det er å se på hvordan ulike strukturer er sammensatt ved å trekke frem eksempler fra eget liv:

– I noen rom er det kanskje seksuell trakassering, da kan jeg identifisere meg med andre kvinner som opplever det. I andre rom kan navnet mitt bli møtt med mistanke fremfor nysgjerrighet eller gi mindre sjanse for å bli innkalt til jobbintervju.

Selv om lover i vårt samfunn nå skal gi formell likhet, blir det ikke likhet i praksis

Hilde Sandvik, professor i historie ved UiO, med fokus på kvinne- og kjønns historie

Tenga forteller at hun føler på dobbeltheten, og at å skille mellom de to blir vanskelig, da de er knyttet så tett sammen. Derfor påpeker hun også at man må være mer bevisst på hvilke kategorier som lett glemmes.

– Vi kan ikke være halvveis i vår frigjøringskamp. Det kan ikke være sånn «jeg slipper å oppleve trakassering, men navnet mitt blir fortsatt assosiert med noe negativt», det er ikke godt nok. Vi er ikke frie før alle disse strukturene er brutt ned, sier aktivisten.

Hun forteller videre at hun kjenner mange svarte kvinner som lener seg vekk fra feminisme og kvinnekamp fordi de ikke kjenner seg igjen.

– De tenker det ikke er en kamp for seg, men for at en hvit, elitistisk kvinne skal bli første kvinnelige president i USA. Det representerer ikke våre dagligdagse slit.

Ingen ny konflikt

– Splittelsen i dag går i stor grad ut på dette med aksept for identitet, men det er hele tiden nye spørsmål som kommer opp, forteller Hilde Sandvik.

Sandvik er professor i historie ved UiO, med fokus på kvinne- og kjønns historie. Hun tror at det eksisterer en forestilling om en kvinnebevegelse som sto mer samlet og var mindre polarisert før, men understreker at det ikke stemmer.

– Noe som har vært fint med kvinnebevegelsen er at

noen ganger har den gått til strid eller vært veldig splittet, men andre ganger tenkt seg litt om og skjønt at det er andre ting som er viktigere enn nødvendigvis denne saken som splitter oss nå.

På spørsmål om sin holdning til interseksjonalitet svarer historieprofessoren at det er viktig å forstå ulike former for diskriminering og hvordan disse virker samlet. For personer som kommer fra en annen kultur og kanskje har en annen seksuell legning, kan det oppleves som om diskrimineringen legger seg «oppå hverandre», forteller Sandvik og legger til at det finnes mange måter å være kvinne på.

– Det synes jeg man skal se og forstå realiteten i, sier hun.

– Konsekvensene blir veldig vanskelig for mange. Selv om lover i vårt samfunn nå skal gi formell likhet, blir det ikke likhet i praksis. Det er vanskelig når andre ikke oppfatter rettferdigheten i det.

Tenga er ydmyk når hun forteller at også hun av og til havner i debatter der hun ikke har noe å komme med, og at hun da opplever det som best å være helt stille og bare lytte.

– Men når du blir iredesatt, er ikke det alltid fordi noen hater deg eller tror du er helt på trynet. Noen ganger må man bare ta det til seg og si tusen takk for at noen retter på deg. Det er ikke verre enn det.

Håp for fremtiden

Henriksen jobber for inkludering både av transkvinner og personer med funksjonsvariasjoner i kvinnebevegelsen. På 8. marskomiteens parolemøte i år opplevde hun ekskludering av transpersoner og sexarbeidere. I fjor følte hun seg heller ikke møtt med forståelse for sin funksjonsnedsettelse. Under komitémøtet den gangen ble det debatt rundt hvorvidt personer med funksjonshemminger skulle få lov til å stille med egen parole, da de ikke ble ansett som representanter for kvinnesaken.

Henriksen opplever at taleretten på møtene blir symbolsk og at de ikke blir lyttet til.

– Samtidig er det viktig at vi er der og finnes, og at vi vil ha rettighetene våre på lik linje som de som er cis, utdyper hun.

Hun understreker dessuten at motstanden opplevdes mindre nå enn for et år siden, og at hun derfor har troen på at utviklingen går fremover, og på at det finnes håp for en fremtid uten frykt og transfobi.

– Vi går i riktig retning, selv med museskritt. Jeg må tilate meg selv å være litt optimistisk, legger Dybvik til og avslutter:

– Man har ikke så mye valg. Vi kan ikke gi opp.

kultur@universitas.no

DEBATT

debattredaktør: **Aksel Rogstad**
debatt@universitas.no 988 05 815

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Med sjarmen følger harmen

«Jeg er så lei av Espen Nakstad», skriver Studvest-journalist Julian Mellingsæter. Han har nemlig observert at det ekte viruset ikke griper tak i deg med proteinpigger, men snarere med myke, klarspråklige lydbølger om smittevern og prognoser. Mellingsæter fortviler seg over at ESNK-75 allerede har spredt seg til «Nytt på nytt, Vinterstudio og Senkveld uten Nummis og Rønne». På tide med krav om at alle tilreisende fra Helsedirektoratet tester seg for pandemifaglig sjarm! Mellingsæter forsikrer le-

serne om at å arge seg over «hele Norges «fung.ass» ikke er mobbing. «Han har selv valgt å selge seg til riksmidlene», poengterer han og understreker dessuten at landets nye messias neste måned akter å okkupere bestselgerhyllene med koronamemoarene Kode Rød. Med det føyer han seg i rekken av folk som etter å ha «kjempet for Norge» tjener gode slanter på boksalg, i godt selskap med Max Manus og Gunnar Sønsteby. Nakstad nasker med andre ord til seg både penger og folkehjerter.

Styret har en drøm

Studentsamskipnaden i Trondheim har fått to nye studentrepresentanter i styret, og i Under Dusken deler Jørgen Sunnvoll og Karen Mjør sine visjoner for Trondheim som studieby de neste årene. Styret har tydeligvis skutt gullfuglen og sikret seg to mirakelmennesker, for Sunnvoll og Mjør deler sine evner til å se inn i den ellers så ugjennomskelige fremtiden og kan allerede nå meddele at alle verdens problemer løser seg: «I framtidens studieby er ikke deltidsjobb en nødvendighet for at du skal klare deg økonomisk», gleder de leserne med. De legger til: «Det er viktig å ikke bare dagdrømme, men å gjøre det vi kan for at studiebyene skal bli enda bedre i tiden som kommer.» De er i hvert fall greit i gang med den åndelige delen av styrearbeidet, og godt er det; lesningen av samskipnadens budsjettdokumenter går utvilsomt radigere med en snedig drømmefanger over pulten.

Ukas tvitringer:

Fylkesmagnus @magloken
Trur eg er i ferd med å bli albansk nasjonalist.

I korona-isolasjonen får alle slags fellesskap duge!

Apepusekatt @apepusekatt
Fikk pompøs og sørgmodig «gjør det for oslo» sms igjen ikveld, altså bitch jeg gjør det for at folk ikke skal daue, dra et annet sted med denne pseudobypatriotismen din

Det finnes ikke folk. Det finnes ikke vi. Det finnes bare Oslo.

Varmer Stiger @gukkino
Venter til korona er over så binger jeg alle pressekonferansene

I mellomtiden får vi alle gjøre vårt ytterste for å skjerme deg for plottblottere.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Til SiO-styret, Asheim og utdannings- og forskningskomiteen

SiO Bolig

Merita Fjetland og Ninthu Paramalingam, oppropet #reduserhusleia

Vi er en rekke studenter som er svært bekymret over konsekvensene av de høye husleiene i SiO-boliger. Mange av oss er beboere hos SiO og er direkte berørt av problemene vi tar opp. Pandemien har vist at studenter er en sårbar gruppe, og leieprisene i Oslo har forsterket utfordringene våre. De av oss som har mistet inntekt, som ikke har et sikkerhetsnett eller kvalifiseres til andre støtteordninger, må overleve på kun støtten fra Lånekassen. Dette er nærmest umulig. Det påvirker vår mentale helse og vår evne til å studere. Økonomiske forutsetninger skaper derfor store skiller blant studenter.

På grunn av de høye husleieprisene svikter SiO sitt mandat, som er å sikre studentvelferden

SiO har lyttet til våre krav eller støttet opp om studentene under pandemien. Husleieprisene er et problem som strekker seg langt over koronakrisen. Vi mener at SiO bør være en aktør som representerer et alternativ til de skyhøye leieprisene i Oslo. Bolig er ikke en vare, men en velferdsgode vi har rett på.

På grunn av de høye husleieprisene svikter studentsamskipnaden sitt mandat, som er å sikre studentvelferden. I stedet bidrar de til å forsterke ulik tilgang til utdanning. Gjennom å redusere husleia blir det mulig å leve på kun støtten for SiO-beboerne. Derfor krever vi et makstak per kvadratmeter som er lavt nok til at det er mulig å leve på studiestøtten.

Våre krav er: at SiO tar sin oppgave om å sikre studentvelferden på alvor ved å redusere husleia og innsyn i SiOs budsjett og reell påvirkningskraft på SiOs pengebruk.

De foreslåtte krisepakken er ikke nok. Selvhjelpsinitiativer og midlertidige deltidsstillinger er langt ifra bra nok, og vi oppfatter dem som overfladiske løsninger. Krisepakken som forsknings- og høyere utdanningsministeren har presentert, er mer enn bare et spark i magen. Det er konsekvenser som kommer til å følge oss langt frem i tid. Verken politikerne, Stortinget eller

Derfor inviterer vi SiO-styret, Henrik Asheim og utdannings- og forskningskomiteen i Stortinget til å møte oss på Løvebakken fredag 12. mars klokken 12 for overrekking av signaturene som har kommet inn på vårt opprop.

debatt@universitas.no

Ukas sitat: Om drømmedama leser dette, må hun veldig gjerne ta kontakt. Telefon: 415 85 860, no shame!

UiB-student Martin Skadal (25), prøver lykken i Studvest.

En tapt generasjon radikaliserert av Harry Potter

Virkelighetens Galtvort

Bård Nordseth, student ved UiO

Harry Potter og universet som omgir ham, har fascineret og underholdt en hel generasjon som vokste opp med bøkene om den sympatiske unge trollmannen og hans eventyr. I takt med utgivelsene vokste Harry opp og havnet i puberteten, forelsket seg, opplevde opp- og nedturer og støtte på utfordringer, akkurat slik tenåringerne som var opptatt i bøkene, gjorde. Rowling loset oss gjennom tenårene, viste oss viktigheten av vennskap og verdier som å stå opp for de man er glad i, og hvordan vi kan skape en bedre verden gjennom å sammen bekjempe ondskaper som finnes i den.

Når en hel generasjon er flasket opp på en fantasiverden uten nyanser, er prisen man betaler for menneskelighet, stor

den rundt seg som bestående av enten svartspanere eller dødsetere. Vi er, imidlertid, en ganske sammensatt gjeng. Mangler, laster, feil og uvaner preger oss alle like mye som vår medmenneskelighet og godhet. Vi bryr oss om andre, og vi bryr oss om oss selv; ofte er det vanskelig å vite hvem man skal bry seg mest om. Det er få av oss som har virkelig innsikt i et annet menneskes indre liv, og mye tolkning av andres handlinger og motiv blir ren spekulasjon.

Nettopp denne innsikten har man skjøvet bort om man er overbevist om at Frp er ensbetydende med slemminger, eller at de som er mot abort, har ondskap i hjertet. Kan det kanskje tenkes at noen har andre erfaringer enn akkurat dine? Når en hel generasjon er flasket opp

på en fantasiverden uten nyanser, er prisen man betaler for menneskelighet, stor.

Jeg tror i alle fall at et åpent og inkluderende samfunn fordrer at vi tør å snakke sivilisert sammen, også med vår opposisjon, og hvis dere er uenige kan dere dra til helvete!!

debatt@universitas.no

FORSKERINTERVJUET

Nyttesak: Tom-Reiel Heggedal sier at klimaengasjement kan synke etter fylte 45, fordi man da får mindre direkte nytte av tiltakene.

Jo eldre du er, jo mindre bryr du deg

Klimabrøl og skolestreiker: Dagens unge bruker mye tid på klimaengasjement. Forskere fra BI kan kanskje forklare hvorfor den eldre garde blir sittende hjemme.

Klimaengasjement

tekst Maria Jostad
foto Rodrigo Freitas

– Det vi finner, er at når folk kommer i midten av 40-årene, daler interessen eller engasjementet for miljøpolitikk. Mer spesifikt er det viljen eller ønsket om å ha en mer aktiv miljøpolitikk som faller når man har passert 45 år og utover.

Det forteller Tom-Reiel Heggedal, førsteamanuensis ved institutt for samfunnsøkonomi ved Handelshøyskolen BI, over Zoom til Universitas. Sammen med kollegene Benny Geys og Rune Jørgen Sørensen har han over flere år forsket på hvilken effekt alder har for vårt klimaengasjement.

Alder isolert

Bakgrunnen for prosjektet er tidligere forskning på generasjonseffekter:

– Det vil si at vi blir formet av hvordan den politiske situasjonen er, hva som er de viktige politiske sakene og vår materielle velstand, når vi er sen ungdom eller i tidlig voksen alder. Dette er viktig for våre senere politiske holdninger, sier Heggedal.

Det som er forsket mindre på, er andre effekter, som alder. Heggedal forteller at livssyklusen i seg selv kan påvirke hvilken preferanse man har for miljøpolitikk.

– Miljøtiltak har typisk en langsiktig investeringsprofil som er kostbare akkurat nå, men som på lengre sikt er gunstige for klima og miljø. Man kan se ulikt på disse beslutningene når man er ung og når man er eldre, uavhengig av når man vokste opp.

Prosjektet går ikke imot andre mulige effekter som kan påvirke våre preferanser for miljøpolitikk, men de ønsket å se isolert på alderseffekten. Metoden de benyttet, var å studere valgundersøkelser. Et av spørsmålene i disse undersøkelsene går spesifikt på hva som er perso-

nens preferanse i miljøpolitikk.

– Det var omtrent 5000 folk som ble spurt, og de ble spurt to ganger [med fire års mellomrom journ.anm.]. Slik kan vi se på endringer i preferansene når de blir eldre.

Dårlig nytt

Heggedal sier at dersom man sammenligner miljøpreferansen til en 60-åring med en som er tidlig i 70-årene, så synker engasjementet med 11–12 prosent.

Arbeidet til Heggedal og hans kolleger viser at i et samfunn der det er en større andel eldre personer som stemmer – og hvis det er slik at alder i seg selv trekker ned miljøengasjementet – så vil dette, isolert sett, trekke ned miljøengasjementet i befolkningen.

En aldrende befolkning er dårlig nytt for miljøet

Tom-Reiel Heggedal, førsteamanuensis ved institutt for samfunnsøkonomi ved Handelshøyskolen BI

Mens 78,7 prosent av de mellom 67 og 79 år stemte ved kommune- og fylkesvalget i 2019, stemte bare 47 prosent av dem mellom 20 og 24 år, ifølge tall fra SSB. Samtidig antar SSB at det i 2030 for første gang vil være flere over 65 år enn barn og unge under 19 år i Norge.

– En aldrende befolkning er dårlig nytt for miljøet, ut fra våre funn, sier Heggedal.

Han understreker at totaleffekten av dette er en kombinasjon av alders- og generasjonseffekten og hva som er den politiske situasjonen i øyeblikket.

Topper seg ved 45

– Har dere noen tanker om hvorfor det er slik?

– Det ene er en ren livssyklushistorie. Miljøpolitikk er en investering, der man taper goder nå, men som har en positiv virkning på miljøet på lengre sikt. Da er det viktig hvordan man ser for seg fremtiden.

– Når man blir eldre, går livet mot slutten. Da blir tidshorisonten der man har glede av en slik politikk, kortere. Rent personlig får man mindre nytte av en slik langtidsinvestering i miljøet.

– Men de over 45 har jo ofte barn og barnebarn?

– Engasjementet går noe oppover frem til fylte 45 år, kanskje nettopp fordi man får barn. Like fullt har du barn når du blir eldre, men da har du også blitt eldre selv. Du verdsetter det som skjer med barna dine, men du vil ha mindre direkte nytte av miljøtiltakene.

– Det er viktig å si at vi ikke studerer mekanismer. Vi bruker bare den rapporterte preferansen til folk fra valgundersøkelser og ser hvordan den rapporteringen endres over tid, for å få ut hva som isolert er alderseffekten.

– Det er ofte de over 45 år som sitter i viktige maktposisjoner. Er det dårlig nytt for klimainvesteringer?

– Jeg vil ikke si og mene så mye utover det forskningsmessige. Det som er poenget i artikkelen, er at når de som er grunnlaget for beslutninger, blir eldre i snitt, så vil det påvirke miljøpolitikken negativt over tid, isolert sett.

Organisasjoner som Extinction Rebellion limer seg fast til Næringsdepartementet og skolebarn streiker, men selv om engasjementet kan synke med alderen, mener Heggedal likevel ikke at løpet er kjørt.

– Vi sier ingenting om de andre effektene. Det er mye forskning som sier at generasjonseffekter og dagens politiske situasjon er vesentlig for folk. Det som har utslag for politiske beslutninger, er gjerne den politiske situasjonen i øyeblikket, men på lengre sikt er kanskje generasjons- og alderseffekter viktige.

ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Ellisiv Sunde Myrva**
anmeldelser@universitas.no 944 73 404

En uke i pandemien, av Ingeborg Løkling

ALLE BILDER: RODRIGO FREITAS

Mandag 15. februar:

En spesielt trist ting ved denne pandemien, som gjør hverdagen min adskil-
lig mer bedrøvelig, er tapet av bekjente. Visst er det stusselig å ikke møte
nære venner, men nå begynner det å nærme seg ett år siden jeg jevnlig
traff en bekjent. Disse menneskene man kanskje møter to-tre ganger i
året på fester med felles venner, på julegrantenning i hjemkommunen
eller når man går usminket og fyllesyk mot McDonalds og helst ikke vil
møte noen. Disse menneskene man vet nok om til å holde en nølende
samtale (Gikk hun statsvitenskap eller var det kanskje psykologi? Var det
Amalie eller Andrea kjæresten hans het?), men ikke nok om til å komme
inn på noen dypere temaer enn hvem i bygda som sist har kastet seg inn
i pyramidespill med stor entusiasme på Facebook. Uten de sosiale sam-
menkomstene visner de bekjente. Jeg savner den sporadiske og over-
fladiske praten, der man med visshet kunne si at man ville
møtes igjen om noen måneder og forhåpentligvis huske nav-
net på studier og kjærester. Bekjentskaper, until next time.

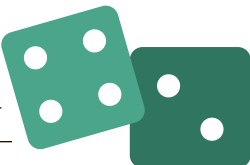
Tap av bekjentskaper: 1/6

Tirsdag 16. februar:

Når treningssentrene er stengt og snøen laver ned også i sentrum, bestemte
jeg meg for å hente ski hjemme hos mamma og pappa og sette kursen
mot Nordmarka. Å frakte ski og staver først på trikken og så gjennom
Oslo sentrum ble en affære som ville ha satt meg i respekt hos selvs-
te dr. Livingstone, formoder jeg. Det åpne området midt på trikken er
beleilig nok en naturlig plassering både for en barnevogn og for et par
litt for korte skistaver. Du har ikke kjent på frykt før du møter blikket
til tre mannevonde småbarnsmødre mens du forsøker å ikke stikke ut
øynene på barna deres med en skistav på avveie. Du vet det brettspill-
let der man skulle operere en pasient uten at den røde lyspæra blinket?

De litt korte stavene måler 1,20 meter, noe som gjør det lett å hol-
de meteren på butikken, spesielt siden de er skarpe i den ene enden.
Til informasjon kan jeg imidlertid slå fast at dette er lengre enn av-
standen mellom hyllene på Rema 1000. Jeg fant ut dette da
jeg drysset tacokrydder og jalapeños rundt meg
som meksikansk nysnø etter en litt brå bevegelse.

Skistaver på butikken: 4/6

Skistaver i kombinasjon med barnevogn på trikken: 2/6

Onsdag 17. februar:

Som historiestudent tenker jeg mye over tidens gang og hvordan samfunnet gradvis endrer seg. Litt etter litt har sivilisasjoner, språk og kulturer tapt kampen mot historiens evige tannhjul. Men noen står imot. I dag gikk jeg forbi en mann på gata med bowlerhatt og pipe. Og munnbind. For meg fremstår dette som totalt fremmed og umoderne, men hvordan ble det sånn? Det var jo ikke som om samfunnet en dag våknet opp og hatter var blitt forbudt. Gradvis har én etter én av Norges menn (og kvinner!) tatt den beslutningen om at hatt ikke lenger er kult. Hver dag fra 1960-tallet til utpå 1980-tallet har vært den siste dagen én enkeltperson gikk med hatt, før den forsvant inn i tidens nådeløse garderobeskap. Men ikke denne karen her. Han har sett sine hattebrødre falle på slagmarken én etter én, men har holdt stand. I nostalgis skyttergrav er han en bauta, mens en gang så sentrale og hverdagslige gjenstander som gamasjer og fasttelefonen for lengst har forsvunnet i gjørma. Mest sannsynlig vil han og hatten bestå til evig tid. Jeg digger det.

Hatt: 6/6

Torsdag 18. februar:

Det å bo i en gammel Oslo-bygård kommer med sine utfordringer, men også med sin sjarm. Dette er spesielt viktig for min mentale helse nå for tiden, når det mest spennende som skjer i løpet av dagen, er klesvasken. De som bor over gata, har for eksempel fremdeles ikke tatt ned juletreet. På den andre siden av veien er min nabos jobbantrekk etter hvert blitt dyne pakket tett rundt hele kroppen, som en produktiv sommerfugllarve på vei inn i sin hjemmekontor-kokong. Hver dag tar eldresenteret vegg i vegg seg en tur rundt kvartalet, med brodder og rullatorer. De vinker fornøyd til de ansatte på Bislett Kebab, som er i gang med å rydde el-sparkesykler vekk fra inngangen. Jeg lurer på om det skjedde like mye i denne gata før? Antallet merkelige hendelser som inntreffer i hverdagen, ser ut til å ha økt proporsjonalt med tiden vi alle bruker hjemme. Hvis et juletre faller i Hegdehaugsveien og ingen hører det, lager det lyd? Vil naboen en dag springe ut av sin kokong og returnere tilbake til kontoret som en vakker sommerfugl? Tiden vil vise.

Urban spenning i hverdagen: 5/6

Universitas anbefaler

Ellisiv Sunde Myrva, anmelderredaktør

Kropp – Later Som
Hvitmalt gjerde, er det deg? Nei, det er bassisten bare. Nice, vårstemning!

Kristoffer Eikrem, Beautiful Disco, Nuck – Waves
Dette norsk-koreanske samarbeidet er ute med et helt album, Lofi meg herfra til helvete.

Sport7000 – Title three
Mannen i månen prøver å ta kontakt, og jeg er åpen for alle vibbene. Ambient me up, sporty.

Zueva – Strange
Dempet trompet, silkemyk vokal og masse klang – bunnløs søndagsfølelse.

Kulturkalender uke 9 & 10

1–7/3		8/3
Human filmfestival For 13. gang i historien, men første gang på nett, arrangeres Oslos største dokumentarfilmfestival: Human. Denne uken kan du se historier fra Norge og verden. I den imponerende bredden av temaer kan du blant annet få med deg en hjertevarm fortelling om et cruise i Russland hvor eldre mennesker leter etter kjærligheten, følge grisen Gunda og hennes nyfødte grisunger eller se en rystende vitnesbyrd om dem som lider mest i krigen i Jemen. Hvor: humanfilm.no Når: 1. til 7. mars Pris: Fra 65 kroner		8. mars i Oslo «Kvinnedominerte yrker er samfunnets bærebjelker – lønnsøft nå!» Slik lyder hovedparolen på en av årets viktigste dager. Årets kvinnedag markeres digitalt, men forhåpentligvis med et enda like sterkt engasjement. Hvor: Digital sending via Facebook Når: 18.00–20.00
Omsorgskrise? Omsorgsarbeid, både betalt og ubetalt, ligger i hjertet av vår menneskelighet og våre samfunn, og vi trenger bare flere og flere. Hvilken plass har omsorgen i dagens helsevesen? Og hva betyr den i møte med den menneskelige smerten? Sykepleier Liv Bjørnhaug Johansen og professor i filosofi ved UiO Arne Johan Vetlesen møtes til samtale, ledet av sykepleier, komiker og programleder Lars Berrum. Hvor: Deichman Bjørvikas Facebook-side Når: 4. mars klokken 19.00–19.45		Oslobykart.no «Skal vi gå tur?» plinger det inn på meldinger støtt og stadig, og det er veldig fint, det. Men om jeg må la føttene subbe over St. Hanshaugen en gang til, så kommer jeg til å kaste noen i anedammen. Så kanskje jeg må ta klisjeen om å være turist i egen by helt på alvor og sjekke ut Oslo for det byen er verdt i severdigheter. Oslo bykart gir deg en historisk innføring i hovedstadens bygg og plasser – velg og vrak! Hvor: Oslobykart.no Når: Når du vil

Maria Jostad, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Effektive filmkvelder

Hvem: [De ubeslutsomme](#) Hva: [Mubi](#) Hvorfor: [Kulturell kapital](#)

Det er fredag kveld, og du ser frem til en rolig filmkveld med kollektivet. Dere begynner å bla gjennom Netflix. Hver gang det dukker opp noe som virker greit, blar dere litt til. Plutselig har dere brukt en time på å bestemme dere for film. For alle som er lei av at livet byr på for mange tøffe valg, anbefaler jeg Mubi. Strømmetjenesten inneholder aldri mer

enn 30 filmer, da en ny blir lagt til og en forsvinner hver dag. Ekstra pluss at filmene er såkalt «håndplukkede»; her finner du alt fra Bergman-klassikere til sære franske greier. Neste gang, for la oss virkelig håpe det blir en neste gang, du er på fest med øvre Blindern, har du litt mer å bidra med i samtalen.

Ellisiv Sunde Myrva, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Ut av mørket

Hvem: [Spotify topp 50](#) Hva: [Strømmehegemoniet](#) Hvorfor: [Gaute Ormåsén](#)

Visste du at «Milf og pils» av Vassendgutane har over ti millioner strømminger på Spotify? «Silikon i tatti» følger tett på. Men det som ikke følger tett på, er feberfantasien om at dette er musikk med tyngde. Om musikk kun får betydning og plass i det større lyttefellesskapet dersom det kommer ut på topp i kampen mot algoritmer, listeplassering og kommersialitet, så kan vi faktisk bare

overgi all musikkproduksjon og distribusjon til musikkapokalypsens fire ryttere: Astrid S, Vidar Villa, Carina Dahl og Gaute Ormåsén. Sorry, altså, men hvis verdien ligger i strømmetallene, hadde man kunne kjøpt spellemannspriser på postordre. Så bare å tørke alle dine tusen tårer; lytt på musikken for det den er – og få se deg shake for sjeiken.

IS-flagg på 8. mars

I semesterets tredje utgave av Universitas kan vi lese om studenter som tar til orde for at kvinnebevegelsen må bli mer inkluderende. Det rettes blant annet kritikk mot 8. marskomiteen og dens famøse parolemøte, for å ekskludere transpersoner og sexarbeidere. Nå kan Ad notam-redaksjonen bringe til bords at flere andre også er kritiske til komiteen.

– De siste årene har vi sett en voksende irritasjon blant kvinnelige realitydeltagere, forteller professor i kvinne- og kjønns historie Hilde Sandvik. Ifølge professoren er det spesielt deltagere fra Ex on the Beach som er skuffet over komiteen.

– Mange i denne gruppen virker å være forbannet over dyre silikontilbud, dårlig utdannede rumpekirurger og menneskerettighetssituasjo-

nen i Dubai. Men de har ikke fått noe gjennomslag for paroler som berører disse temaene.

Sandvik er usikker på om realitydeltakerne selv skjønner at deres feriereiser til den arabiske bystaten legitimerer grove menneskerettighetsbrudd.

En annen gruppe kvinner som er misfornøyde med 8. mars-komiteen, er en gruppe IS-kvinner.

– Disse skal i flere år ha forsøkt å få inn sorte flagg og banner med arabisk tekst i 8. marstoget, forteller professor Sandvik.

For å påvirke komiteen har gruppen med reailtydeltagere og IS-kvinner nå forent front. De planlegger nå et utspill i VG, etter å ha fått kommunikasjonshjelp av en statssekretær ved statsministerens kontor.

Styrt fra Moskva?

Ved UiO har de egne partier – eller lister, som de kaller det – som kjemper om makten i studentvalget ved universitetet. Adrian Bolstad har tatt over som leder av Gjestelista, en liste som åpenbart ikke praktiserer partidemokrati, siden posisjoner blir overført med kjøp og salg. Nesten som amerikansk politikk, jo! (Og Arbeiderpartiet?) Dette høres ut som en forbindelse den russiske ambassaden kan være keen på å dyrke videre.

[ring ring]
– Ja, hallo?
– Ja, hallo, er det Adrian Bolstad?
– Ja.
– Dette er Vladimir Luring, jeg ringer fra den russiske ambassaden her i Oslo.
– Hmm, hva sa du at du ringte fra?
– Den russiske ambassaden.
– Okei.
– Vi ser du har blitt ny leder for et flott og storslått studentparti ved universitetet. På vegne av det russiske folk vil jeg bare gratulere.
– Hæ?

– Du skjønner Adrian. Vi ved ambassaden pleier å ta kontakt med venner av vår ideologi og styringsform. Og når jeg leser om overtakelsen av ditt studentparti, skjønner jeg at vi har felles interesser.
– Ja, okei?
– Vi ser for oss at vi utveksler litt tjenester. Du har sikkert hørt om våre operasjoner når det gjelder valgpåvirkning. Det gleder meg at vi her på huset har blitt enige om å tilby deg våre tjenester. Dere er kanskje mest interessert i penger?
[humrer]
– Hahaha. Personlig, ja! Men

dette er jo bare tull. Hvem er dette her?
– Au da, har du avslørt tulleopp- ringingen vår?
– Det har jeg, vet du, dessverre.
– Da har jeg bare et siste spørsmål. Vil du vurdere din stilling som studentpolitikkers svar på Donald Trump?
– Ehhh. Nei. Jeg er mer en type Idi Amin. Og hvorfor høres du ut som en somalier når du ringer fra en russisk ambassade?
– Ehhh. Vi snallast!

Ukas studentvin

IKKE VERDT EN POLKØ:

Ukens vin er i det relativt lave prissjiktet, og den smaker enda billigere. Med mørke bær og mye vanilje minner den mer om en ublandet solbærsaft. Om noe er den så kort at smaken forsvinner raskt og du nesten glemmer hvor søt den er til neste slurk, hvis du bare kan se bort fra belegget på tennene dine. Den har en fyldig og deilig lukt, som vel egentlig gjør skuffelsen enda større. Kanskje vil den egne seg med en tung kjøttrett eller eventuelt til å gjøre dolmiosausen bittelitt mer interessant, men om dette er verdt å teste ut, er på leserens eget ansvar. Med kjedelig etikett, ingen spennende historier og under middels god smak føyer den seg inn i rekken av vin som ikke er verdt en plass på studenthybelen.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Monastier Cabernet Sauvignon 2019

Pris: 126,90 kroner
Land: Frankrike
Alkohol: 13,5 prosent

Ingeborg Albert Rikheim, vinanmelder i Universitas

GABRIEL KVISSLESIAS

- 1. Hva foreslår den nye rusreformen?
- 2. USA har nylig annonsert saksjoner mot Russland etter forgiftningen og fengslingen av en opposisjonspolitiker. Hva heter politikeren?
- 3. Hvilken by er nordligst av St. Petersburg og Oslo?
- 4. Hva er Oslos kommuneblomst?
- 5. I hvilket fylke ligger Rago nasjonalpark?
- 6. Hva kalles en innbygger fra Mo i Rana?
- 7. Hvem er leder i LO?
- 8. Hvilken by er neste til å arrangere vinter-OL?
- 9. Hvilket navn er vanligst blant pavene gjennom tidene?
- 10. I 1836 erklærer Texas uavhengighet, men fra hvilken stat?
- 11. Fra hvilken film stammer sitatet:

- «Houston, we have a problem»?
- 12. Richard Nixon går av som president, militærkupp i Portugal, David Bowie gir ut albumet Diamond Dogs med blant annet Rebel Rebel, Sverige får ny grunnlov, og flyplassen Charles de Gaulle åpner. Hvilket årstall er det snakk om?
- 13. Hvor mange ulike myntenheter bruker navnet dollar?
- 14. Det engelske ordet dollar stammer fra samme ord som en myntenhet brukt i Norge i perioden 1816 til 1875. Hva het den norske myntenheten?
- 15. I hvor mange av Asbjørnsen og Moes eventyr er Askeladden hovedperson? Slingringsmann på 2.
- 16. Språkforskerne Brødrene Grimm inspirerte Asbjørnsen og Moe med sin

- eventyrsamling. Nevn fornavnet til en av dem.
- 17. Hva het filmen fra 2013 som var Tommy Wirkolas tolkning av et Brødrene Grimm-eventyr med blant annet Jeremy Renner på rollelisten?
- 18. Skihopperen Bjørn Wirkola spilte også for en norsk fotballklubb der han ble toppscorer, seriemester og cupmester i 1971. For hvilken klubb?
- 19. Jørgen Juve er toppskårer for det norske landslaget med 33 mål, men hvilket yrke levde han av?
- 20. I hvilken by pågår ski-VM?

av Gabriel Corbin-Arntzen, journalist i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. At mindre brukeres av skal akkumuleres. 2. Aleksj Navalnyj. 3. St. Petersburg ligger margnalt lengre nord. 4. Bakkekjøver. 5. Nordland. 6. Rånvering. 7. Hans Christian Gabrielsen. 8. Beijing. 9. Johannes (23 paver). 10. Mexico. 11. «pøllø 13». 12. 1974. 13. 23 myntenheter (brukt i 36 land). 14. Spisidaler (Bogge stammer fra tyske thaler, som betyr dal, og var et navn på store sølvmynter). 15. 14. 16. Wilhelm og Jacob. 17. «Hansel & Gretel: Witch Hunters». 18. Rosenborg. 19. Journalist (for Dagbladet og Tidens Tegn). 20. Oberstdorf.

Rebus

HINT: Conservatorship. Send løsning til universitasdesk@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Øl i Dass». Det klarte Vincent Olsen, BB, Ingjerd Edledotter Megaard, elektrovann, Erlend Søbye Grønvold, Muhamed Tiro, Kristin aka Knarne og Lil' Maria, Mariya Eriksen, Rolf og Anders, og Amanda Eide